

Élünk

A Budaörsi Római Katolikus Egyházközség lapja

13. szám – 2003. március 2. – Nagyböjt

Húsvét felé...

még akkor is, ha farsangi idok járnak, ha az oldott vídám hangulat olyan természetes mind az iskolákban, mind a polgári élet minden területén, jön a hamvazó szerda és vele a hosszú elokészületi ido, a nagyböjt.

Egészségesen vidám lélek a farsang velejárója. A bohókás jelmezek és táncok, vidám, kacagásra derítő színije lenetek az alkalmi színpadokon jóizu színfoltjai a tiszta léleknek. Egyáltalán nem idegen keresztény világunktól.

A farsang valahol a keresztény életből eredt. Jézusnak a kánai mennyegzőn történt csodáját megidézó vasárnap a farsang kezdete és tart egészen hamvazószerdáig, a 40 napos nagyböjt kezdő napjáig. Formát, keretet tehát ezek az egyházi események adtak.

Maga az, hogy Jézus a vizet változtatta borrá, nemcsak a kellemetlen helyzetben lévő családnak lett segítség, de jelezte azt is, hogy a jókedv biztosítására újra bort tesz az asztalra. Nem elrontani a jó hangulatot, de segíteni a jókedvü együttlétet tette csodáját. A vidám jókedv találkozik Jézus lelkiületével.

És a folytatás is.

Hamvazószerda – az Úrjézus elvonul a pusztába, hogy imádkozzék és böjtöljön.

Jézus imádkozik, az Atyával újra és újra.

Neki az imádság helyettesíthetetlen. „Áldalak Atyám, mert elrejtetted ezeket...” mondja és másutt: „Áldalak, mert meghallgattál”, „Legyen meg a Te akaratom”.

Jézus és imádság elválaszthatatlan.

És böjtöl, mielőtt elkezdí azt a gazdag három évet, melyről az evangéliumok mondanak el olyan sokat és mégis csak keveset, mert mindent nem tudtak elmondani.

Imádsággal és böjttel készül, mi meg hamvazkodunk és megkezdjük a szent negyven napot.

Hamvazkodunk, azokkal a régiekkel gondolkodom, akik a farsang utolsó napjait végig vigadozták és utána oszintén térdeltek le, hogy az egyház papja hamuval jelölje meg forró homlokukat, emlékeztetve oket, hogy tartanak bunbánatot, mert...

és tartottak bunbánatot, és tartottak hosszú böjtöt, mert megjegyzték, hogy nemcsak kenyérrel él az ember,

meg is értették, hogy nemcsak kenyérrel, borral, itallal, táncsal, szórakozással él az ember, van ennél több is.

Ezért tudtak böjtöt tartani, önfegyelmezetten mértéktartók lenni, sok mindenrol lemondani.

És lett a hosszú nagyböjti ido imádsággal gazdag, elmélkedo ido.

Elmélkedo Jézusról, szenvedéséről, buneinkrol, megváltásunkról, a nagy szent napokról és a feltámadásról.

Imádkozva, böjtölve mentek, gondolkodva, elmélkedve mentek húsvét felé.

Mindig többet megértve, mindig többet megélve abból a nagy titokból, amit az Úrjézus mutatott meg feltámadásával nekünk.

Minden új hamvazkodás, minden újabb nagyböjt mindig többet sejtetett meg az egyházával gondolkodó, az egyházával együtt hívo emberrel.

Az egymást követo évek szép húsvétjai így tették, így teszik mindig teljesebb valósággá az Örök Húsvétot. Hiszem, hogy számunkra is.

Varga János plébános

A tartalomból:

<i>Mádl Ferenc beszéde Erdo Péter beiktatásán</i>	2
<i>A böjtrol</i>	3, 5, 13, 16
<i>Sík Sándor: Ments meg Uram</i>	3
<i>Isten veled, Matyi Bácsi!</i>	4
<i>Heimatsgrussal (a kitelepítésrol)</i>	5
<i>Egyházközségi képviselok – Ganter István</i>	6
<i>Indul az egyházközségi honlap</i>	7
<i>Teréz Anya ösvényén</i>	8
<i>XX. Cserkész jamboree, Thaiföld, 2003</i>	10
<i>Irodalmi estek</i>	11 - 12
<i>Ámen? – filmkritika</i>	12
<i>„Erno-tábor”, befejezo rész</i>	14
<i>Ifjúsági oldal</i>	15
<i>Hírek röviden</i>	16

Kiadja a Budaörsi Római Katolikus Egyházközség – Varga János plébános – 2040 Budaörs, Esze Tamás u. 1.

A lap ingyen elviheto, de a lap eloállítási költségének fedezésére adományokat elfogadunk.

Szeretettel várjuk a kedves hívek írásait, javaslatait, apróhirdetéseit. Vállalkozók nevük feltüntetésével együtt is szponzorálhatják a lapot.

E példányok megjelenítését magánszemélyek támogatták. Köszönjük.

Megjelent 500 példányban, kézirat gyanánt.

Mádl Ferenc Köztársasági Elnök úr beszéde Erdo Péter érseki beiktatásán

2003. január 11-én szombaton az esztergomi bazilikában ünnepi szentmise keretében iktatták be dr. Erdo Pétert, az Esztergom-budapesti Foegyházmegye 82. érsekét. A bazilika megtelt hívekkel, s az ünnepélyes alkalmon Mádl Ferenc Köztársasági Elnök úr köszöntötte Magyarország új prímását.

Eminenciás Bíboros Úr, Excellenciás Érsek Úr, tisztelt ünnepló Közösség!

Amikor a honfoglalás után a magyarság országgá kezdte építeni a Kárpát-medencét, Esztergom lett országunk központja.

Géza fejedelem itt épített királyi várat, fiát, Istvánt 1000 karácsonyán itt koronázták a magyarok királyává, Gizellával itt épített 1010-ben bazilikát, innen szervezte a keresztény egyházat és államot, orizte függetlenségünket és nemzeti eroinket, teremtett békét itthon és a nagyobb európai családdal, innen terjesztette az európai szellemi és gazdasági kultúrát, Róma megerosítésével itt hozta létre az első foegyházmegyét, itt volt Országunk első érsekének székhelye.

Esztergomnak ezt a teremto és meghatározó erejét látva nem csoda, hogy a prímás érsektől a Szent Szék, papok és hívok serege, az uralkodói körök, a külföldi államfok és nemzetközi intézmények és a többi vallásfelekezet képviselői is mindig nagyon-nagyon sokat vártak.

Várták Vitéz Jánostól, Mátyás király egykori tanítójától, hogy legyen lelkiismerete, egyensúlya a világi hatalomnak. Várták az esztergomi érsektől, hogy szálljon szembe a tatárral, törökkel. A muhi és a mohácsi csatában is odaveszett az esztergomi érsek. Várták Erdodi Bakócz Tamástól, hogy nyerje el Rómában a legfőbb egyházi méltóságot.

Martinuzzi Fráter Györgyöt a három részre szakadt ország egyesítését remélték. Pázmány Péter a 17. században az egyetemalapítás apostola volt, aki „a toll és a szó erejével” küzdött egyházáért és hazájáért. Scitovszky Jánostól 1849-ben azt remélték, hogy neki sikerül megmentenie az aradi tizenháromat. Négyszer kért számukra kegyelmet. Az önkény hajthatatlan volt. A kiegyezés nagy művében aztán az o hazafiúi teljesítménye is szerepet játszott. Mindszenty Józsefet előbb nyilas, majd pártállami börtönbe zárták, mert a nép és a hit, a szabadság és az emberi méltóság védojét látta benne.

Sokan, sokat vártak a mindenkori esztergomi érsektől. Mindenek előtt azt, hogy Esztergomban olyan központot hozzon létre és építsen tovább, mely méltó az ezer éves hagyományokhoz.

A székesegyházon, melyben most ünneplünk, négy prímás érsek is építkezett. Rudnay Sándor kezdte, Kopácsy, Scitovszky és Simor érsek építették tovább a hatalmas épületet.

A folytonos építkezésben történelmünk fontos tanulsága jelenik meg. Maga a folytonosság. Maradandót alkotni csak így lehet: ha építünk az előttünk jártak munkájára. A befejezés nem mindig nekünk adatik meg.

De nélkülözhetetlen láncnak lenni a nagy alkotók sorában, ez is isteni kegyelem.

Prímás Érsek úr!

A hivatalban Ön előtt jártak életműve egyszerre jelent mércét, elvárást és ugyanakkor támogatást. Kívánom, hogy tudjon elodei munkájára építeni.

A 20. századi elodöknek nem volt könnyu dolga. A megelőzo 900 év prímás érsekeinek sokszor még kevésbé. Szolgálatuk bizonyítja, hogy nincs helyzet, amelyben ne adatna meg a tanúságtézés, a huség és az alkotás kegyelme.

Az elodök közül különösen kedves lehet Önnek Serédi Jusztinián. Az o életpályája hasonlított Önéhez. Éveket töltött Rómában. Már a kánonjog nemzetközi híru tudosa volt, amikor Magyarország prímás érseke lett.

Egyszerre papnak és jogásznak lenni, sajátos küldetés. Keresni, követni és képviselni kell az igazságot. Úgy, ahogyan azt a jog és a törvény előírja, és úgy, hogy a legfőbb igazság otthonra leljen az emberek lelkében.

Bizonyára talált, s talál majd még elodei életművében segítséget és támogatást az emberi jog és az isteni igazság harmonikus képviseletéhez.

Kívánom, hogy az európai örökség értékrendje jegyében létrejött demokratikus államrendünkben a vallásszabadság biztosítása, valamint az állam és az egyház szétválasztása

mellett, bölcsen és szeretettel szolgálja az állam és az egyház kölcsönösen felelos együttműködését, ahogyan ez Alkotmányunkból és az állam és az egyház közötti megállapodásokból következik.

Támogassa a határainkon túl élő magyarság közösségeit is. Támogassa a gyengéket és elesetteket. Nagy szükség van rá.

Támogasson minden erofeszítést, amely a jelen és jövő generációk erkölcsi és kulturális felemelkedését szolgálja, mert erre is nagy szükség van.

Tisztelt Ünneplók!

Kérem, most engedjék meg, hogy köszöno szavakkal forduljak Prímás érsek úr közvetlen elodjéhez, Paskai László bíboros úrhoz.

Önnek, Bíboros Úr megadatott, hogy jó egészségben, szellemi-lelki frissességben adhassa át hivatalát utódjának. Nem lenne helyénvaló, ha én méltatnám Isten szolgájának tevékenységét.

Nekünk a méltatást a lelkünkben, a szeretetünkben, és a hitünkben kell keresnünk.

Elismeréssel adózunk a nehéz idok papjainak, akik méltósággal és mély belso elhivatottsággal az emberi értékeinket, emberi méltóságunkat mentették és megörizték.

A cselekvö szeretet gyakorlását Bíboros úrnak is hálásan köszönjük. Ébren tartó hite és szellemissége, a megörzött értékek sokak számára nyújtották a megújulás lehetőségét, az elenyészett diktatúrákat követö, az egyén számára is útkeresö éveken. Köszönjük az újjáépítésben végzett szolgálatait!

Erdo Péter érsek úr!

Önnek is számos elvárással, elképzeléssel, érdekekkel, álmokkal és törekvésekkel kell szembenéznie mind az egyházzal, mind a társadalom ügyeiben.

Biztos vagyok benne, hogy feladataiban mély hite, nagy kultúrája, elkötelezettsége és az emberek iránti szeretete mindig segítségére lesz.

Isten áldása kísérje építő munkáját! Kívánom, hogy legyen népének jó pásztora!

Esztergom, 2003. január 13.

A böjt

(Mt 6,16-18)

Aki böjttől, megfosztja magát a tápláléktól és italtól, illetve tartózkodik az élvezetektől. A böjt fontos helyet foglal el a vallási rítusokban, lévén az aszkézis, a tisztulás, a gyász, a könyörgés kifejezése. A biblia meghatározza a böjt jelentését és szabályozza gyakorlatát. Az imádsággal és az alamizsnával együtt a böjtot azok közé a lényeges cselekedetek közé sorolja, amelyek kifejezik az embernek az Istennel szemben tanúsított alázatát, reményét és szeretetét. Az ember az Úr felé fordul a függés és a teljes odaadás magatartásában: mielőtt valami nehéz feladatot vállalna; hogy bocsánatot kérjen egy vétekért; hogy gyógyulásért könyörögjön; hogy elnyerje valamilyen csapás megszüntét; hogy megnyíljon az isteni fénynek; hogy elnyerje a szükséges kegyelmet egy küldetés teljesítéséhez; hogy felkészüljön az Istennel való találkozásra.

Az alkalom és indítók ilyen sokféle. De minden esetben arról van szó, hogy az ember hittel az alázat magatartását vegye föl, hogy Isten működését befogadja és jelenlétebe helyezkedjék. Ez a mélyről fakadó szándék felfedi Mózes és Illés negyvennapos böjtjeinek értelmét. Ami pedig Jézus negyvennapos pusztai böjtölését illeti: indítók nem az, hogy megnyíljék Isten Lelke előtt, hiszen telve van a Lélekkel; a Lélek azért ösztönzi a böjtre, hogy messiási küldetését így kezdje meg, az Atyjára való bizakodó ráhagyatkozás tetteivel. Jézus a gazdagságtól való elszakadást, az önkéntes megtartóztatást hangsúlyozza, foleg pedig azt, hogy az ember tagadja meg önmagát és vigye keresztjét.

Csakugyan a böjt gyakorlása bizonyos kockázattal jár: a formalizmus veszélyét rejti, amelyet már a próféták is lelepleztek; a gog és a tetszelgés kockázatát, ha az ember azért böjttől, hogy „lássák az emberek”. (Mt. 6,16) Jézus éppen ezt kifogásolja, hogy túl nagy jelentőséget tulajdonítanak a farizeusok és követőik a böjtnek, abban az értelemben, hogy mindenki tapasztalja és lássa az o nagyszerűségüket. (Mt. 6,16-18) Jézus maga is böjttel készült messiási küldetésére. Azonban amikor a farizeusok szemrehányást tettek tanítványainak, hogy nem böjtölnek, azal vette védelmébe őket, hogy ha kiragadják körükből a vologényt, akkor majd böjtölnek.

Az igazi böjt akkor tetszik Istennek, ha a felebarát szeretetével társul és az igazi igazságosság keresését jelenti; nem választható el az alamizsnától, sem az imádságtól. A böjtnek Isten szeretetéből kell fakadnia. Jézus ezért azt kívánja, hogy tökéletes diszkrécióval böjtöljenek: ha egyedül Isten ismeri, a böjt a benne való reménység tiszta kifejezése lesz; olyan alázatos böjt, amely kitárja a szívet a belső igazságosságnak: ez az Atya muve, aki titokban is lát és cselekszik. (Mt. 6,17-18)

Az apostoli Egyház a böjt területén megörzi a zsidóság szokásait, de a Jézus által meghatározott szellemben gyakorolja őket. Az Egyház huséges maradt ehhez a hagyományhoz: a böjt gyakorlata által az a célja, hogy a hívek teljesen megnyíljanak az Úr kegyelme előtt, várva második eljövételét. Míg a Vologény eljövételére várunk, a bűnbánati böjtnek meglesz a helye az Egyház gyakorlatában.

Mayer László káplán

Sík Sándor: Ments meg Uram!

*A virágtalan, gyümölcstelen ágtól,
A meddoségtól, lanyhaságtól
A naptalan és esotelen égtől:
Ments meg Uram a szürkeségtől!*

*Édes az ifjak méntás koszorúja,
Fehér öregek aranyos borúja,
Virágja van tavasznak, télnek:
Ne engedj Uram, koravénnek!*

Csak attól ments meg, keresok Barátja

*Hogy ne nézzek se előre, se hátra,
Tartsd rajtam szent, nyugtalan újjad,
Ne turd, Uram hogy bezáruljak!*

Sík Sándor verse 1937-ben íródott, de eloször Az Isten fiatal! c. kötetében (1940) olvasható. A költő fontosnak érezte a verset, mert beválogatta az Oszi fecske (1959) c. gyűjteménybe is, majd Rónay György újra közölte A kettes végtelen címu, Sík 1969-es válogatott első kötetében. Még akkor is volt üzenete. Okkal és joggal mondhatjuk, ma is az, valóban fontos, valóban korszerű. A Ments meg

*Ne hagyj Uram, megülepdenem,
Sem eszmében, sem kényelemben.
Ne turj megállni az ostoba v a n-nál
S nem vágyani többre kis mái magamnál.*

*Ha jönni talál olyan óra,
Hogy megzökkenne vágyam mutatója,
Kezem kezében, ha kezdene hulni,
Más örömen, ha nem tudnál örülni,*

*Ha elapadozna könnyem a más bunén,
A minden mozgást érezni, ha szunném,
Az a nap, Uram, hadd legyen a végső,
Szabadíts meg a szürkeségtől!*

Uram! ugyanis idon és korszakokon átnövo vers. Versélményt, tanácsot és programot ad napjainkban is – és nemcsak a verskedvelőknek.

Ha 1937-ben (vagy a II. Világháború kitörése után egy évvel, 1940-ben) Sík Sándor a szürkeséget tartotta kora veszedelmének, ez ma fokozottan igaz. Az Isten fiatal kötetben ezért alakít ki a költő egy Virrasszatok! ciklust, ezt

a verset pedig Az Isten ölében ciklusban olvashatjuk. Egyik verse címe Mindörökké fiatal, melyben azt vallja alig ötven évesen önmagáról némi játékos deruvel:

„Vén vagyok én, mint a teremtés” De még tanítana: „Fiatalok ti, akik énekeltek / Apátoktól tanulni jertek/ Az egyetlent, amit tudok. Ó testvérek, csak ez az ének!”

Mert Sík Sándor sohasem akart szürkévé válni. Sohasem változott tömegemberré, aki akkor még a filmvászon szirupos limonádé-darabjaitól szürkült: „Ne hagyj, Uram, megülednem/ Sem eszmében sem kényelemben” Ezért tartja versében fo bunnek a lelki meddóséget, ezért is óv „A virágtalan, gyümölcstelen ágtól”.

Mitől óvna Sík Sándor ma? Talán nem tévedek, ha azt gondolom, bizonyára a kereskedelmi képernyok lelket elszürkítő- elszennyező „színes szemét-áradatától”. Attól a hamis "világképtől", mely csak arra tanít, csak keresd a megvásárolható javakat, szeretkezz szégyentelenül, szinte állatként a kukucskáló kamerák előtt. Tehát légy erkölcsében meddo, légy lanyha! Ifjak „méntás” koszorúja? Ostobaság azoknak, akik a pornográfiát akarják etalonná emelni. Még nem tartok ott, ahol Bugnyár Zoltán katolikus újságíró, én még nem hajítottam ki a tévé készülékemet. Próbálok válogatni én, ha ok nem teszik azt.

„Ne turj megállni az ostoba van-nál” - pedig a tévés szenny terjesztőinek ez a megállás, a megállapodás, a beleegyező bámulás a célja! Ezen a „Ne turj” tanácson most farsang és nagybőjt táján is el kellene gondolkodni. Mert hiszem, hogy nemcsak ez van. Az ifjaké – a méntás koszorú –, azaz lehet tisztán felkészülni az eljövendókra. A „fehér öregek” a tisztaság fehér hajúak – is megtalálhatják a maguk „aranyos ború”-jukat. Egy finom lelku, nyugdíjas tanár kollegám azt kérdezte tolem levelében: Olvasok-e sokat? Jut-e idom zenehallgatásra? Mert ez az öregek aranyos borúja... Tehát többre kell vágyani „kis mái magamnál” – ilyen egyszerű ez! Akkor is, ha a fejembe akarják döngölni, hogy a mi világunk ostobaság, a

más az a „Való világ”! (Csak azt nem tudom, hogy hol vannak, az un. Etikai bizottságok?)

Nem zökkenhet meg „vágyam mutatója”, azért akarhatok többet, mert több telik tolem! Azt hiszem, ez ma is követhető eszmény! A Költő erre is tud megoldást: örülj a más örömeinek, kezed ne huljjon ki Isten kezében! „Fordítsuk le köznapi nyelvre: Ne szégyellj keresztet vetni a templom előtt, és valld meg hitedet, bármely felekezethez tartozz is! Vagy ha pogányként élsz, légy sztoikusán tiszta, ha csak ez a tisztességes életmód az eszményed! Az Istenre úgyis rátalálsz, vagy O talál rád, ha kicsit is megérdemled. Nézz szembe saját buneiddal, vedd észre a másét is – bár nem farizeusként hivalgva, fontosságodat fitogtatva. A „minden mozgás” bizonyára az, hogy egy jobb világ lüktetése mozgat, ha megbújok az Isten tenyérében. Ismét Sík Sándort idézve: „Az Isten fiatal!” - mi, emberek öregedtünk meg. De csak akkor, ha nem tudunk egy becsületesebb, tisztább világba beleilleszkedni.

Ha Elomlott testtel (egy a kötet másik verse) lerogyok a kituno angol meghatározás szerint az ostoba láda – „craisi boks” előtt. Ha előre is nézek és hátra is, megseggít a „keresok Barátja”! Hetven évesen is azért fohászokdom: „Ne engedj, Uram, koravénnek!”

Ha erot vesz rajtunk a szürkéség, mindennek vége! – így írja Sík Sándor – „Az a nap, Uram, hadd legyen a végso:” De ha tudom, hogy én is „fiatal” maradhatok, ha azt is tudom, hogy „Az Isten fiatal”- akkor még van remény! Ezt kell látnunk hétköznapijainkban, a farsang és a nagybőjt idején. Ez legyen érvényes mindennapjainkban. Ne álljunk meg, ne omoljunk le az „ostoba van” - az ez van előtt, mert nem a szürkéségre, hanem a tisztaságra, az öröme születünk! Így élünk, ha meg akarunk bújni Isten tenyérében. Mert O a keresok barátja!

(Elnézést kérek az Olvasótól a szabálytalan verselemzésért - nekem ezt üzenté ma ez a szabyszeru vers. Én szeretnék megmenekülni a szürkéségtől! Azt hiszem, ez „jó recept” és a vers olvasóinak is segíthet!)

Kovács József László

Isten Veled, Matyi Bácsi!

Intellektuális arcél, galambosz haj. Zsebében kis hangoló villa, megpendíti, a füléhez emeli. Minden szem rászegezodik. Ot figyel a Lyra kórus. Hogyne figyelné, hiszen a Lyra Szakály Mátyás hagyománytisztelete, a helyi németiség népdalainak szeretete nyomán született újjá. 1936. A Budaörsi Keresztényszocialista Munkásegylet előtt fiatal tanító áll. Vezényli a férfikórust. Már akkor is mindenki Rá figyelt. Tíz év pereg le az ido homokóráján, Budaörsön elnémul az eluzetés után a német szó. De a temp lomi kórusnak élnie kell: az itt maradtak, és az újonnan érkezett hívok elé most egy harminc éves tanító-majd zenetanár áll, és vezényel. Clementis László orgonája nem hallgat el a katolikus templomban. Alig múlik el két év, államosítják a katolikus iskolákat. Szakály Mátyás kántor-, tanító-, majd zenetanár kitart a templomi kórus élén. Aztán pedagógus számára „bun” a „klerikális reakció” szolgálata. Szakály Mátyás nem tud meglenni kórus nélkül. 1952-től a KIOSZ férfikarának, majd egy egyes kórusnak lesz a fáradhatatlan karnagya. Emellett nemzedékeket tanít az 1. számú Általános Iskolában. O a mindenki Matyi Bácsija. Mindenki szereti, még a botfülueket is ráveszi a szolmizálásra. Te Tyerek!- mondja kis-

sé németes kiejtéssel: hol maradtál a kóruspróbáról? Mert onnan nem lehet elmaradni! Nem tud meglenni német népdalok éneklése nélkül. Összeírja a repertoárt, amit ismert. Ekkor 1979-et írtak, már nem volt tiltott a német szó. Eloször a házánál próbálnak néhányan, majd 1983-ban újra életre hívta a Lyra dalkört. Amikor Johannes Rhau, akkor Baden-Württemberg miniszterelnöke járt Budaörsön, Matyi Bácsi Lyra kórusa énekelte. Aztán már mindenütt zengtek a budaörsi népdalok, hála Szakály Mátyás fáradhatatlanságának. Már nyugdíjas volt, amikor 1992-ben Budaörs város díszpolgára lett. Még idoben jött az elismerés. Akit Matyi bácsi csak egy-két évig is tanított, annak nem felejtette el a nevét. „Hajni mit csinál” – kérdezte a lányomat, ha találkoztunk. „Csókolat Téged, Matyi Bácsi” - válaszoltam, mert Matyi Bácsit mindenki szerette! Tavaly megkapta a magyarországi németiség legfontosabb kitüntetését, az „Ehrennadel”-t. Rá jellemző, hogy fáradtan, de fáradhatatlanul eljött 2002. december 4-én Schmidt Mátyás cikkgyujteményének bemutatójára. 2002. Karácsony másnapján Matyi Bácsi elhunyt. Az Úr új kórusvezetot keresett égi kórusa élére. Most már a Mennyekben is zengeni fognak a budaörsi népdalok, az angyalok kórusát Matyi bácsi dirigálja! Légy nekik is jó karnagyuk, Isten Veled, Matyi Bácsi!

Kovács József László

Heimatsgrussal

2003. január 19-én, a fél tizenegy órai német szentmise után Budaörs város német lakossága a régi község-háza – ma Szent Vince Óvoda – előtt gyultek össze megemlékezésre az eroszakos kitelepítés ("Vertreibung" / eluzetés) 57. évfordulóján. A megemlékezésen mintegy 100-150 fo budaörsi német lakos jelent meg. A Himnusz éléneklése után Ritter Imre, a Német Kisebbségi Önkormányzat elnöke köszöntötte az összegyulteket, az emléktáblánál Wittinghoff Tamás polgármester és Bordás István, városi muvelodési fotisztségviselo helyezte el a megemlékezés koszorúját. Ritter Imre és Feldhoffer András a BNKÖ (Budaörsi Német Kisebbségi Önkormányzat) elnöke és tiszteletbeli örökös elnöke a német kisebbség koszorújával emlékezett meg a tragikus évfordulóról.

Majd Matild novér/ Pfundt Erzsébet a budaörsi Szent Vince Leányai rend tagjának megható hangú visszaemlékezo levelét olvasták fel. Matild Novér levelét lapunk közli, a szüloföldhöz ragaszkodás megható, emberi dokumentuma. A megjelentek kitarottak a hideg ido ellenére a rövid ünnepegen, majd a szervezok egy pohár forralt borra hívták meg az eluzetés megemlékezésén részt vett budaörsi lakosokat.

KJL

„Szilveszter van, a hálaadás napja. Szeretném én is leróni adósságomat, legalább írásban, ne vigyek terhet az új esztendore. Szeretném megköszönni Ritter Imre Úrnak, a Budaörs Német Kisebbségi Önkormányzatnak, és Mindazoknak, akiknek részük van abban, hogy engem Budaörs magáénak vall, hogy 60 év távollét után a közösség tagjának ismer el. Köszönöm a sok értesítést, tájékoztatást, minden érdekel. Am Ort, wo meine Wiege stand, hab ich ein Heiligtum... Mei Heimat, mei Wudersch, des holt ich in Ehn, Ka Plotz auf da Wöt könnt mia lieva wen... Eze- ket még negyedik elemiben tanultuk. Ha nem volna ez mély meggyozodésem, bizonyára rég elfelejtettem volna. Köszönöm a karácsonyi csomagot. A három könyvet. Be- lelapoztam már mindegyikbe, de nem tudtam eldönteni, hogy melyiket olvassam elobb. Mind nagyon érdekel. Köszönöm a sok édességet! Ez már talán több a soknál! De jó, ha van mibol osztogatni. Mert a legnagyobb öröm, örömet szerezni! A jó Isten áldja meg Mindannyiókat! Minden áldásával, mindig, mindenben! Adjon erot, egy- séget, mindig vidám szívet! Annyi ünnepi örömet, boldogságot, hogy jusson az új eszendo minden napjára.

Joggal kérdezhetik: ha ilyen ragaszkodó hu gyermeke vagyok szülofalumnak, miért nem megyek el? Egészen egyszeru. Ich bring's nicht ums Herz. Meine Heimat ist das alte Wudersch. 60 év elotti. 1943-ban léptem be a Rendbe, többé nem kerültem haza. Hova is mentem volna. Szüleimet kitelepítették, a zárdát bezárták... Akkor senkim sem volt az országban. Három, szintén hontalan idos novérrel maradtam együtt Gyenesdiáson. Kötéssel kerestük kenyerünket, volt ott öreg gép (a keszthelyi zár- dában). 36 év után felvételt kértem a bakonybéli szociális otthonba. Onnan kerültem két éve ide. Tavaly ott voltam a karácsonyi ünnepegen Budaörsön. Nagy csalódás ért. Nem találtam ott senkit, semmit, ami nekem Budaörsöt jelentette. Idegen utcák, idegen arcok! Hol van a népvise- let? A novérek, a Mária lányok, a családomb?! „Sem roko- na, sem ismerose nem vagyok senkinek...” mondja Ady Endre. Hogy kötödésemet kicsit igazolja, ha lesz rá mó- dom, a Kohegyi kápolnára még gondolok. Mikor fél éves voltam, meg akartam halni. Édesanyám csodásérmet tett a nyakamba, és felment a kohegyi kápolnába imádkozni értem. És még most is vagyok, 81 évesen. Elnézést kérek a hosszú levélért, igen belejöttem a Swungba. Elég lesz elolvasni. Nem szántam ilyen hosszúra. Mindenkit, aki levelemet elolvassa, vagy hall róla, Heimatgrussal kö- szöntök. Most még eszembe jutott:

Wir sitzen so fröhlich beisamen, und haben einander so lieb.

Erheitern einander das Leben, auch wenn es doch immer so blieb.

Es kann ja nicht immer so bleiben, hier unter den wechsenden Mond,

Es blüht eine Zeit dan verwelket, was mit uns die Erde bewohnt...

Und kommen wir wieder zusammen...

Da knüpfen ans föliche Ende, den frölichen Anfang wir an.

Vajon ismeri-e valaki még? Most már igazán búcsú- zom: Lieber Heiland gute Nacht!

Tisztelettel, sok szíves üdvözlettel: Pfundt Erzsébet Matild novér. Levelemet csak január 6-án adom fel, el ne kallódjon a nagy forgalomban és sok szünnapon!”

Tervezd meg a nagyböjtöt!

Az első keresztények olyan világban éltek, amely egy- általán nem ismerte az o ünnepeiket. Természetesen nem volt munkaszünet sem. Családi és közösségi éle- tüket mégis áthatotta az egyházi év léghöre.

Most, a nagyböjt folyamán csinálj magadnak tervet, hogy ez az idoszak az Egyház elgondolása szerint valódi lelki gyakorlat ?

Istenhez való közeledés legyen számodra. Határozd el:

– szeretetbol és azonnal akarod teljesíteni Isten aka- rát a kis dolgokban (reggeli felkelés, reggeli ima, enge- delmesség, kötelességteljesítés). Mondd Jézusnak sok- szor: Neked!

– szolgálj embertársaidat szeretettel! Naponta lega- lább egyszer szerezz valakinek egy kis örömet!

– válassz valami önmeztagadást, ami Isten jelenlétére figyelmeztet, pl. állandó szolgálatot, rendszeresebb imát, misehallgatást, vagy lemondást kedvenc ételeddrol, stb.

Kovári László

Ganter István, a Képviselőtestület világi elnöke

Lapunk beszélgetéssorozatát indít a Budaörsi Egyházközségi Képviselőtestület tagjaival. 2000-ben eloször történhetett meg, hogy mi választottuk magunk közül azokat az embereket, akikben megbízunk, hitük, emberi tartásuk példaeértéku számunkra, s akik korábban is tevékenyen részt vettek az egyházközség életében. Nagyrészt nekik köszönhetjük, köszönhetjük, hogy Budaörsön valóban színes volt, és most is az az egyházközségi élet. Nem véletlenül lett egyházközségi híradónk címe Élünk. Elsonék Ganter Istvánt kérdeztük a testület munkájáról, szervezeti formájáról, elképzeléseiről.

– A városban sokan ismernek. A budaörsi oslacosoknak a Ganter-név fogalom. Családod a 18. században betelepült német családok egyike, házatok Budaörs egyik legszebb jellegzetes polgárháza, azon kevesek egyike, melyet az óvárosi fotér közelében még sikerült eredeti formájában megörizni. Korábban önkormányzati képviselő is voltál, tevékenyen részt veszel a katolikus egyház életében, így az újabb "betelepültek" is hamar megismernek Téged. Négy gyermek édesapja vagy. Hogyan lettél a Képviselőtestület elnöke?

– Az elnököt a testület választja meg. Huszonöten vagyunk. A plébános atya, a káplán és a kántor természetesen automatikusan tagjai. A két intézményvezető - a katolikus óvoda és iskola igazgatója is. Mindenki mást 2000-ben az egyházi közösség választott meg eloször az egyházmegye történetében. Korábban kijelölt képviselők voltak. Engem Szappanyos Béla plébános atya idejében, az 1980-as évek elején kértek fel, hogy vállaljak részt a testület munkájában. Így aztán hosszú idok tapasztalata áll mögöttem, ismerem az egyházközség feladatait. Egyházközségi megbízásból, Szentgyörgyvölgyi Zoltán plébános egyetértésével aktív részesese voltam Kaszap Lászlóval az iskola és az óvoda alapításának. Később az iskola, s a tornaterem építésekör a kivitelezési munkákat irányítottam. Megtiszteltek bizalmukkal képviselőtársaim az elnökválasztáskör, ismervén a nehézségeket is, elvállaltam.

– Mennyi idore szól a megbízatásotok?

– Öt évre, 2005 elejéig.

– Mi a testület feladata?

– Minden egyházközségi testület elsodleges célja a helyi plébános munkájának támogatása, segítése. Erre az egyházi jog is ad útmutatást. Persze a munkacsoportok – a bizottság szót nem szeretem – munkája nem szükül le a templom körüli kézzelfogható változásokra. Van három kötelezo munkacsoportunk. A liturgikus; melyet természetesen a plébános vezet; a gazdasági, a harmadik pedig a szociális-karitás. Az elozót Herwerth Ferenc, az utóbbi Borsos Károlyné, Boros Marika irányítja. Igyekezünk az egyházi élet egészét átfogni. Ezért még három munkacsoport létrehozását tartottuk fontosnak: a misszió (Mezei Gabriella), az oktatást (Focze Károly), és a közéletit (dr. Kaszap László). Az egyes munkacsoportok tevékenységére nem szeretnék részletesen kitérni, hadd mondják el a benne részt vevök, mit tartanak fontosnak. Természetesen minden képviselőtársunk tudásának, egyéniségének megfelelő szerepet vállal valamelyik munkacsoport tagjaként.

– Hogyan működik?

– Évente hat-nyolc alkalommal találkozunk. Nincs meghatározva előre az idopont, az igényekhez alkalmazkodunk. Ez a gerince. A bizottságok ettol függetlenül a kármikör összeülhetnek. Novemberben éves munkatervet készítünk a következő évre, minden csoport külön-külön. Átnézem oket, elkészítem az egységes tervet. Decemberben mindig összeülünk. Itt már együtt beszéljük meg a

módosításokat, s itt születik meg a végso munkaterv írásba foglalva. Természetesen ehhez pénzre szükségünk van. Akár a templom futására, konkrét dolgok javításához, akár programok szervezéséhez vagy akár ehhez a laphoz is. Sokszor kapunk anyagi támogatást konkrétan egy-egy program szervezéséhez, de ez nem mindig eleghendo. A kiadást-bevételt évröl-évre pontosan vezetjük, s hogy mennyiböl kell gazdálkodnunk, évente változik. A munkacsoport tagjai ezekböl az összegekböl semmiféle juttatást nem kapnak. A plébánia munkájának segítése számunkra nem egyházi jogi kérdés. A közösségnek mindnyájan tudjuk, ha jól működik, komoly megtartó ereje van. Ezért tartottuk fontosnak a katolikus óvoda és iskola alapítását is. Sokat dolgoztunk, kemény munka volt.

– Hogyan látod ma a két intézmény helyzetét?

– A katolikus óvodáknak és iskoláknak országos szinten nem több mint 10 százaléka egyházközségi alapítású. A többi a püspökségek, illetve a rendek alapították. Mi ebbe a közel 10 százalékba tartozunk. Szentgyörgyvölgyi Zoltán maximális támogatásával alapítottuk meg. A püspöki kar a 90-es évek közepén úgy határozott, hogy minden oktatási intézmény – kivéve a szerzetesi iskolákat – egyházmegyei fennhatóság alá tartozzon. Ennek az is oka volt, hogy sok intézmény, például kisebb falvakban nem tudta eltartani magát, nem volt meg rá a kerete, be kellett volna zárni. Bennünket az egyházmegye 1998 közepén vett át. A püspöki biztos mindig a helyi plébános.

Az Egyházközségi Képviselőtestületnek közvetlen beleszólása ettol az idotól kezdve az oktatási intézmények működésébe nincsen, ezért az oktatási munkacsoportnak nincs igazán működési talaja. A fejkvótát megkapják az intézményeink, a kiegészítő pénzek összege mindig kérdéses. Véleményem szerint gazdasági szempontból számunkra semmiképpen nem volt elonyös ez a döntés. Emiatt a működésük nem mindig zavartalan.

– Választott képviselök vagytok, nem tudátok, kik lesznek megválasztva. Milyen a kapcsolat köztetek, hogyan tudtok együtt dolgozni?

– Körülbelül fele-fele az arány a régiek és azok között, akik még nem voltak képviselök. Persze oket is ismertük, aktív részesei voltak addig is az egyházközség életének, nem akkor találkoztunk eloször. Jól tudunk együtt dolgozni. Ketten gondolták meg magukat, helyettük automatikusan léptek be azok, akik a választáskör éppen lemaradtak. 2003 január elsejétől van egy külsös munkatársunk, ifj. Kálóczy Imre, aki az egyházközségi programokat minimálbären foállásban intézi.

– Mi az, amit a legfontosabbnak tartasz, tartotok?

– Az egyházközség nyitottságát. Olyan sokrétu, színes a plébánia élete, hogy nekünk nem kell nagyon azon törni a fejünket, milyen lehetőségeket találjunk ki még, hogy aki valóban kapcsolatot szeretne teremteni bárkivel itt Budaörsön az egyházközségben, ne találhasson rá. Sokszor inkább a boség zavarával küszködünk. Hagyományaink

köteleznek. A híres budaörsi virágszonyeg, az újra rendezéssé váló passiójáték fenn a Kohegyen, a vasárnapi fél tizenegyes német mise. Jó látni Úr napján hajnalban azt a sok apróságot, aki fölkel azért, hogy elkészítse az Úr útját. De az adventi időszakban is tele van a hajnali misén a templom, s van olyan gyerek, aki az összes Rorátén ott van. Vigasság idején is együtt vagyunk: farsangi bálok, júniális, Szent Imre napi találka. Zarándoklatokat, nyáron ifjúsági táborokat, kirándulásokat szervezünk. A keddi imaestek, a házaspáros találkozók, a nyugdíjasok teadélutánjai ... S akkor még egy szót sem szóltam az országos és a helyi egyházi szervezetekről, amelyek át meg átsző-

vik napjainkat: a Kolping-család, a Regnum Marianum, a Schönstadi Mozgalom. A BIKE, a Szent József Sportegyesület, az énekkar. Fölsorolni sem tudok mindent. A program összeállításakor – ezek után könnyű elképzelni – Hála Istennek nincs könnyű dolgunk. Most még egy honlapot is fogunk indítani. Öröm, hogy nem azért volt szükségünk még egy civil munkatársra is, mert nincs elég aktív ember, hanem azért, mert olyan sok van.

Ez persze az Élünk lapjain is tükröződik, lassan a 16 oldal sem elegendő! Így legyen továbbra is. Köszönjük.

Nobilis Judit

Ifj. Kálóczy Imre feladatairól és az egyházközség új honlapjáról

2003. január 1-től ifj. Kálóczy Imre egyházközségi szervezőként tevékenykedik Budaörsön. Megkértük, meséljen erről a munkáról.

- Honnan jött az ötlet, hogy ilyen feladatot elvállalját?

- November elején keresett meg az egyházközség világi elnöke és egyik képviselője.

- Mit takar ez pontosan?

- Szerintem az a cél, hogy olyan embereket is megszólítson az egyházközség, akik amúgy ritkán térnek be a misékre. Véleményem szerint ezek a „civil” programok kiváló hidak lehetnek a „kőborló nyáj” és a templom között. Ezért kezdtünk el egy rendezvénysorozatot szervezni, amely keretében minden hónapban meghívunk egy előadót, hogy tartson egy beszélgetős előadást a legkülönbözőbb témákról. Az első vendégünk Dr. Semjén Zsolt lesz március 19-én 19 órakor a Mindszenty József Római Katolikus Általános Iskolában, aki „A keresztény ember feladata a közéletben” címmel fog fórumot tartani. A későbbiekben szeretnénk meghívni egy-egy híres sportolót, színészt, de természetesen lesznek olyan hónapok, amikor a lelkeseknek adunk nagyobb hangsúlyt az előadásokon.

- Mivel kell még foglalkoznod?

- Az iskolásoknak és az óvodásoknak is szeretnénk (életkorhoz illo) programokat szervezni. Az első ilyen program március 4-én lesz, amikor 2 osztály az iskolából részt vehet egy parlamenti látogatáson.

Más téma, azonban az egyik legfontosabb feladata az egész Egyháznak: a rászorulóknak való segítség. Nem elég az alacsony jövedelműekre, kisnyugdíjasokra gondolni, ugyanis nagyon komoly segítségre szorulnak az egyedülállók, a pályakezdekők, azok az emberek, akik egyik percről a másikra elvesztették az állásukat, vagy éppen az „elkőborolt fiatalok”, de akár ezek

szülei is. Nem elsősorban anyagi segítségre gondolok, hanem lelki, „termesztetbelire”. A budaörsi családsegítő központ, a nyugdíjas-egyesületek, vagy éppen a mozgáskorlátozottakon keresztül, velük együttműködve próbálunk majd meg segíteni. Ez a kezdeményezés még nagyon gyerekcipőben jár, azonban ha sikerül jó és hasznos együttműködést kiépíteni ezekkel a szervezetekkel, akkor meggyőződésem szerint áttörést tudunk teremteni az egyházközség városi megítélésében, elbírálásában.

- Hallottam, hogy készül a Budaörsi Egyházközség honlapja. Erről mit lehet tudni?

- Ez valóban így van. A mai világban már nagyon nagy szerepe van az Internetnek. Ráadásul a digitális aláírással, az „e-önkormányzattal”, vagy pl. az adó elektronikai úton történő bevallásával, vagy esetleg az internetes parlamenti választásokkal a világháló súlya még nagyobb lesz. Ez a jövő. Ehhez még hozzá kell tenni azt, hogy az Interneten böngészők jelentős része fiatal. Van, aki felismeri, és tudomásul veszi, és vannak, akik inkább nem is szeretnék róla hallani. A budaörsi egyházközségnek 2 intézménye is van. Egyiknek sincsen honlapja. Ma már egy olyan iskola, amelyiknek nincs saját oldala, könnyen eltűnik a többi közt... Ezen szeretnénk változtatni egy olyan honlappal, amely nemcsak bemutatja az egyházközséget, hanem számos olyan információval, tulajdonssággal rendelkezik, amellyel egy kis különlegességet ad, illetve biztosítja azt, hogy rendszeresen visszatérjenek a „látogatók”. Néhány példát azért mondanék, mert úgy könnyebb elképzelni, hogy mit is akarunk. Minden

egyházközséghez tartozó csoportot, intézményt, „jogi személyt” fel kívánunk tenni az oldalra, és kapnának egy-egy önálló e-mail címet. Hosszú távon a Glória kegytárgyboltból egy „web-shopot” kívánunk kialakítani. Egy „fórum” oldalra bárki, bármikor írhat a legkülönbözőbb témákról (akár azt is beírhatja, ha keres valakit, aki vigyázza a gyerekekre egy estére...) A tornaterem beosztását, ill. a miserendeket is fel kívánjuk tenni. Most direkt mondtam néhány, egymástól teljesen különböző példát, amellyel szerettem volna érzékelteni, hogy tényleg nagyon sokrétű lesz a honlapunk. Ami nagyon fontos, hogy erre a honlapra létrejött egy kis csapat, amelyik szakmai szempontból véleményezi, segíti a munkámat. Három különálló cég ajánlatából egyet választott ki a képviselőtestület, és ezzel a céggel már elkezdtük az érdemi munkát. Néhány héttel létrehozzuk a honlap szerkezetét, stílusát, amelyet a szakmai „csapat” véleményez, és ha mindenkinek megfelelő, akkor elkezdődhet az egyházközség összes anyagának a felvittele. Úgy tervezzük, hogy Húsvét körül már mindenki számára elérhető lesz, még ha csak kezdeti stádiumban is.

- Van-e még valami, amit szeretnél elmondani?

- Nagyon sok segítséget kaptam már eddig is, és csupa jószándékú ember vesz körül, aminek én nagyon örülök, és tényleg nagyon hálás vagyok azért a sok véleményért, türelemért, ötletért, segítségért, amit ezektől az emberektől kaptam. Úgy érzem, hogy sokan átlátták, hogy nekem az a feladatom, hogy azoknak az embereknek a vállairól terheket vegyek le, akik a munkájuk, és a családjuk mellett még az egyházközségen belül is rengeteget dolgoznak.

NB

*"Magasztalja az Urat az én lelkem,
és szívem ujjong az örömtől Istenemben és Megváltómban."
(Lk.1, 46-55)*

Útravaló gondolatok a farsangi vidámság és a nagyböjti fájdalom idejére

Kalauz a Teréz Anya által kiszabott egyszeru ösvényen

„Mi vagyok én Istenhez képest? O ad erot és kitartást.”

Hogyan válik Teréz Anya számunkra a farsangi vidámság és a böjti szomorúság idején a cselekvő szeretet élő szimbólumává? O a keresztény életforma képviselője, a bátor missziós, a szent. Mindenki ismeri, mindenki tudja, de keveset tudunk életszemléletéről, munkásságáról. Élete sok tekintetben hasonlít Lisieux-i Szent Teréz és Assisi Szent Ferenc pályájához. Útja a szegénységen, az egyszerűségeen keresztül vezet át, Krisztus tanítását követi. Azokat szolgálja, akik a szegények közt a legszegényebbek. Testi törekvése és lelki ereje határozza meg kivételes életét. Ez követendő példa nagyböjt idején is!

Életre szóló erot meríthetünk hitéből, céljai tisztaságából. Ilyenkor, farsang idején a fegyelem és a hit öröme adja mindnyájunknak. Teréz Anya kijelölt útja egyszeru, mindenki számára követhető.

„Az én kis utam a lelki gyerekség útja, a bizalomé, a tökéletes önmegtagadásé.” – vallja névadója, Lisieux-i Szt. Teréz, „Jézus kis virága” nyomán, aki „labda a gyermek Jézus kezében”. Teréz anyja a gyakorlatibb utat választja, O „toll Isten kezében”. Lelki útja itt és most arra tanít bennünket, hogyan találjuk meg az egyensúlyt a vidámság és a szomorúság perceiben az imádságos élet és a cselekvő szeretet közt. Isten és felebarátaink iránti szeretet teremti meg a belső békénket, példája a szegénység megismerésére hív bennünket, annak az öröme és boldogságnak tapasztalására, amely tud adni és kapni.

Lépjünk az egyszeru ösvényre! Kövessük Teréz Anyát ezen az úton! Isten szeretetéből fakadó hat lépése a csend, az ima, a hit, a szeretet, a szolgálat és a béke. Ha egyet elsajátítunk belőle, következik a másik. Ha eszerint haladunk vidám és szomorú perceinkben, megváltozik az életünk, örömtelibb, békésebb, nyugodtabb lesz. Szokatlan számunkra a csend vagy az ima? Teréz Anya javasolja, hogy tegyünk valamit másokért szeretettel, akár valami apróságot, máris megnyílik a szívünk az igaz út felé. Így imádkozzunk:

*"A csend gyümölcse az ima
Az ima gyümölcse a hit
A hit gyümölcse a szeretet
A szeretet gyümölcse a szolgálat
A szolgálat gyümölcse a béke."*

Az ima a lélek tápláléka, úgy élteti a lelkünket, mint vér a testünket. Segít bennünket, hogy közelebb juthassunk Istenhez, megtisztítja a szívünket. Csak a tiszta szív láthatja meg Istent és szeretetét másokban. Teréz Anya érthető példával magyarázza meg mindezt. Olyan történetek sorát mutatja be nekünk, melyek az imádság erejéről szólnak. Egy börtönben a raboktól megkérdezi, mire van szükségünk egy utazás során? Autóra - ez életünk, benzinre - ez imánk, térképre, hogy tudjuk, merre megyünk.

Ez vezet úti célunkhoz, a mennyországba. A foglyok megértették, hogy az ima életünk értelme.

Isten minden alkalommal válaszol fohászukra. Ott-hon, a családi körben közös imával kell a gyermekeknek megkapniuk az első lelki irányítást szüleiktől. A szeretet a családban kezdődik. Ha együtt imádkozunk, kiteljesedik egymás iránti szeretetünk. Teréz Anya megtanít bennünket, hogyan imádkozunk a Szent Családhoz családként.

Az imához csend kell. Modern világunkat egyre inkább az eroszak, a harag, a hangoskodás, a TV, a rádió a város zaja jellemzi. Ha nincs más lehetőségünk, önmagunkban kell megtalálnunk a csendet, ahol imádkozhatunk. Legyünk képesek a zajos világban rátalálni a csend légkörére! Teréz Anya ismét egy börtönpéldával mutatja meg, hogyan vágyódnak a rabok a csendre, ahol úgy tudnak imádkozni, mint a gyermekek. Napi 5-10 perc elegendő, hogy az Úr békéje lelkünkbe költözzön! Ha jelen van, értelmet ad mindennapjainknak, összes kapcsolatunknak. Az isteni gondviselésbe vetett bizalom szabadsággal ajándékoz meg bennünket.

A hit gyümölcse a szeretet, szükségünk van rá! „Amit felebarátaim közül a legkisebbért tesztek, azt értem tesztek.” - így szól az Úr hozzánk. „Éhes voltam, enni adtatok, mezítelen voltam, felruháztatok.” - ezek a mondatok utat mutatnak nekünk a böjt idején. A legkisebb cselekedetek megtételéhez mindenkinek szüksége van a szeretetre! A cselekvő, a viszonzás nélküli szeretet egyszerűvé varázsol mindent. A magány, a kétségbeesés, a reménytelenség egyetlen orvossága a szeretet. A farsangi hangulatban sem szabad elfeledkezni arról, hogy Isten szeretete által megvalósulnak az örömteli, a rendkívüli események a hétköznapi és az ünnepek során. Örömet okoz, ha csillapítani tudod más fájdalmát. Lelki élményt jelent a szeretet gyakorlása, derut, békét, nyugalmat ad. Adni, áldozatot hozni, ami már szinte fáj, mint a krisztusi keresztes, ez is a szeretet cselekedete! Teréz Anya egy koldus példájával mutatja be mindezt. A nyomorult ember 29 fillérjét adta Teréz Anyának, mondván: „Neked mindenki ad valamit, hadd járuljak hozzá én is ehhez.” Amikor átvette a pénzt Teréz Anya, hihetetlen boldogságot látott ragyogni a koldus arcán. A szemében az öröm tükröződött, hogy lám, még a koldus is tud adni! Milyen nagy áldozat volt az összekoldult fillérekre lemondania! A nagy szeretet hatalmassá növelte a csekély összeg értékét, mint Móríc Hét krajcárjában. Mástkor egy amerikai kisgyerek küldte el 3 dollár zsebpénzét, mondva, hogy nagyon szereti Teréz anyát. Megható a négy éves hindu kisfiú története, aki megfogadta, hogy három napon keresztül nem fogja a cukoradagját megenni, ezt odaadja Teréz Anyának. Ez a gyerek mély odaadással szeretett, mert addig szeretett, míg csak fájni nem kezdett a szíve! Egy fiatal pár lemondott a fényes hindu esküvőről, a szegényeknek adták annak költségeit. Ezek a jócselekedetek szinte naponta ismétlődtek a kalkuttai szerzetesek életében. Példájuk so-

rán van min elgondolkodnunk nekünk is! Mirol mondunk le mi a farsangi és a böjti idoszakban? Meg kell szívlelnünk Teréz anya tanácsait a szeretethez vezető úton! „Szeressük eloször is a szomszédainkat, a hozzánk legközelebb állókat! Így teljeseedik be Isten kívánsága, aki arra vágyik, hogy résztvevo szeretetét közvetítsük felebarátaink felé.”

A farsangi vidámságok idején is van mondanivalója Teréz Anyának a fiatalok számára: „Tárjátok ki szíveteket a szeretet előtt, amelyet Isten rátok áraszt! O gyöngéd szeretettel szeret mindnyájatokat...” Van, aki egyetemre jár, van, aki dolgozik közületek, mások más módon készülnek fel a jövőre. Egyedül a Krisztus iránti mérhetetlen szeretet gyöngéd szeretet járjon át benneteket! Sohase feledkezzetek meg arról, hogy amit a legkisebbért cselekedtek, Jézusnak teszitek!

Ha a vidám, önfeledt szórakozás idején is készséges figyelemmel fordultok embertársaitok felé, akkor egyre jobban fogtok hasonlítani Krisztushoz. Ahhoz, hogy szép legyen farsangban és nagyböjt idején is életünk, törödnünk kell másokkal! Szavainkkal sok mindent ki tudunk fejezni. Ha jó szót szölnünk hozzájuk, akkor a szívünket szeretet tölti be. A figyelmes szeretet otthon kezdodik, a közösségben teljeseedik ki

A nagyböjt idején sok példát találunk arra, hogyan lehet örömet találnunk a szenvedésben.

El kell gondolkodnunk azon, hogy Teréz Anya rendtársai milyen örömmel fogadták a szenvedést, derus bizalommal éltek a szegénységben, mert boldogan szolgálták Jézust a legszegényebbek között. Azt hirdették, hogy Isten a derus adakozókat szereti. Aki mosolyogva ad, az szolgálja Ot igazán. Ha készek vagyunk igent mondani Krisztusnak, örömnk, békénk nem hagy el fájdalmas pillanatokban sem. A humorrall lehet gyoznunk a nehézségeket is. Vidámságukból tanulhatunk, jókedvük a szívükbol fakad. Boldoggá teszi őket az imádság. A szeretetlöl lángoló szív Isten örömetöl áthatott. A kalkuttai novérek vallomásukban leírják, hogyan lehet szeretetet adni szinte a fájdalomig. Tudták, hogy „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött fiát adta érette.”

A szeretet gyümölcse a szölgálat. Teréz Anya könyvében a világ minden tájáról önkéntesek vallomásának hosszú sorával mutat nekünk példát a szölgálatra. Novérei bármikor, fél órán belül minden holmijukat összeszedve érkeztek új muködési helyükre, hogy szolgálhassanak.

Mi, budaörsiek is a Teréz Anya által mutatott egyszerű ösvényen járva juthatunk el lelkünk békéjéhez. Fogadjuk meg tanácsát!

Ha az emberek esztelenek, következtelenek és magukba fordulnak

MÉGIS SZERESD OKET

Ha jót teszel, megvádolnak, hogy önzés és hátsó gondolat vezérli cselekedetedet,

MÉGIS TÉGY JÓT

Ha sikeres vagy, hamis barátokat

És igazi ellenségeket nyersz,

MÉGIS ÉRJ CÉLT

A jó, amit teszel,

Holnap már feledésbe megy,

MÉGIS TEDD A JÓT

A becsületesség s oszintesség sebezhetővé tesz,

MÉGIS LÉGY BECSÜLETES ÉS NYILT

Amit évek alatt felépítesz,

Lerombolhatják egy nap alatt,

MÉGIS ÉPÍTS

Az embereknek szükségük van segítségre,

De ha segítesz, támadás érhet,

MÉGIS SEGÍTS

A legjobbat add a világnak, amid csak van,

S ha verést kapsz cserébe,

**MÉGIS A LEGJOBBAT ADD A VILÁGNAK,
AMID CSAK VAN.**

*(Teréz Anya: Az egyszerű ösvény
Szent Gellért Egyházi Kiadó, 1996)*

A szeretet útikalauzát ajánlja mindenkinek a farsang és a nagyböjt idején:

Paulovits Teréz

Valkó Rita plakátterve

„Osszuk meg egymással világunkat, osszuk meg egymással kultúránkat”

1989 óta, - amikor is a cserkészlet újra folytathatta Magyarországon is munkáját - tagja vagyok a 436-os számú Fekete István cserkészcsapatnak. E csapat, a Farkasréti Mindenszentek Plébánia környékén lakó családok gyerekeiből, - most már felnőtté váló ifjúságából - áll, illetve frissül még mindig.

Annak idején én is ott laktam szüleimmel és testvéreimmel, (akik közül már ketten szintén e csapathoz tartoznak) ezért csatlakoztam közéjük. S mivel úgy érzem, hogy huségesnek kell lennie az embernek azokhoz, akikkel a kezdeti lépéseket megtette, illetve akikhez már erős baráti szálak fuzik, - bár már 10 éve Budaörsön lakunk - mint cserkész, - ott maradtam. Igen jól érzem magam közöttük, s boldog vagyok, hogy önállóan vezetem 12 év körüli kis lányokból álló örsöm.

Ezt a rövid bevezetőt szükségesnek tartottam magamról elmondani, mielőtt elmesélem, hogy milyen fantasztikus élményben volt részem azáltal, hogy én is tagja lehettem a 78 magyar cserkészből álló, hazánkat képviselő kontingensnek, akik 2002. december 27-e és 2003. január 8-a között képviselhették Magyarországot a XX. Cserkész Világtalálkozón.

Az eseménynek Thaiföld fővárosától, Bangkoktól 300 km-re délre fekvő Sattahip város adott otthont. 157 nemzet 27000 cserkésze vett részt ezen az összejövetelen. A legnagyobb kontingens (a thai után) az angol volt 2500, a legkisebb pedig a kenyai 1 fővel. A magyar csapat 78 cserkészzel Közép-Európa legnagyobb kontingense volt, mely a Duna illetve a Tisza nevéből állt. A jamboree-n saját sátrainkban laktunk, külön „falvakra” és altáborokra bontva, hogy ekkora létszám mellett is barátságos, családias légkörben tölthessük el ezt a néhány napot. Egy altáborban 8-12 ország fiataljai táboroztak egymás mellett.

A magyar csapat múlt év elejétől készült arra a nagy feladatra, hogy hazájától távol képviselhesse Magyarországot, megmutathassa értékeit, szépségeit. Már az első napokban nagy népszerűsége miatt tettünk szert látványos és különleges kapuinkkal, melyek altáborainkat díszítették, vidám és ritmikus menetelésünkkel, trombitázó-

val kísért „takarodónkkal” és népviseletes táncbemutatóinkkal. Már a tábor eleje óta kitüntettek bennünket figyelemmel társaink. Szívesen készítették velünk fényképet egyenruhában, népdalainkat és csatakiáltásainkat is hamar felismerték. Egyik szép élményünk volt, amikor a megnyitóműsorban a mellettünk ülő koreai csapat torkaszakadtából kiabálni kezdte a „Ria-ria Hungáriát”.

A program lényeges elemei altábori szinten kerültek megrendezésre. Kulturális bemutatók voltak ezek, melyek rengeteg élménnyel gazdagítottak bennünket. Több ízben lépett fel magyar táncsoportunk is, saját magunk által kísért hangszeres zenével, más nemzetek színpadán. Minden nemzetnek volt saját kiállítósátra, melyben hazája nevezetességeit mutatta be. Nálunk mindenki kipróbálhatta ügyességét a karikás ostor csattogtatásakor, logikai készségét és gyorsaságát a Rubik kocka kirakó versenyénél, és tájékozottságát az országunkra vonatkozó kérdéssomál, melyért jó választ esetén pecsétet kapott. A népzene, a jó hangulat, a fából készült Országház és Lánchíd makettünk, illetve jól sikerült kiállításunk sok érdeklődőt vonzott.

A jamboree célja az volt, hogy a világ minden tájáról itt együtt táborozó cserkészek mindjobban megismerjék egymás népének szociális és társadalmi problémáit, s közösen gondolkodjanak el a lehetséges megoldáson, saját tennivalóikon. Erre szolgált a „Globális fejlődés Faluja” (Global Development Village), - ahol az ENSZ szervezetei vezették a programot, - (pl. UNICEF, FAO, WHO) és a „Tudomány és technológia városa” (City of Science and Technology). Ügyességünket és rátermettségünket mérhettük össze a „Face the waves” azaz „Szemben a hullámokkal” c. vízijátékokon. Az „Our heritage” („Mi örökségünk”) nevével program a környék nevezetességeit mutatta be, az „Ima völgyében” pedig a különböző vallásokkal ismerkedhettünk meg.

A 27000 fiatal cserkész közösen vett részt a nyitó- és záróműsorban, mely az olimpiák hasonló ceremóniájához hasonlítható, valamint az újrakezdésén, melynek kapcsán szinte 24 órán keresztül voltunk talpon, hogy

az időeltolódások miatt együtt ünnepelhessünk a különböző nációkkal, a saját országunkban éjfélnek megfelelő időpontban az év fordulóját.

A világtalálkozón résztvevő magyar cserkészek megerősítettek mindenkit abban, hogy a hazai ötletek, a már eredményesen működő cserkészprogramok egy távlati lehetőségekkel rendelkező mozgalmat takarnak.

„Osszuk meg egymással világunkat, osszuk meg egymással kultúránkat” („Share our world, share our cultures”) - hirdette a jubileumi jamboree jelmondata.

Úgy érzem, az együtt eltöltött időben ennek eleget tettünk, s nagyon erős elhatározásokat tett mindenki magában arra vonatkozóan, hogy nyílt szívvel kell a továbbiakban is közeledni egymáshoz, igyekezni megérteni a másikat és segíteni társainkat a jó célok elérésében.

Reméljük, hogy a találkozó ideje alatt mi is sok embernek szereztünk örömet és emlékezetes perceket bemutatóinkkal, vidámságunkkal, többen megismerték általunk Magyarországot, és vele a magyar cserkészletet.

Bízunk benne, hogy sok újdonsült, Thaiföldön megismert barátunkkal találkozhatunk négy év múlva, a cserkészlet megalapításának száz éves jubileumán Angliában megrendezendő világtalálkozón!

A jamboree előtt és után, közel két hetet töltöttünk Thaiföldön. Bangkokban egy iskola dísztermében laktunk, itt a helyi cserkészek segítettek kirándulásaink megszervezésében, valamint a fővárosnak és környékének megismerésében. A cserkészek nagyon megbecsült vendégek voltak Thaiföldön. A találkozó után ingyen látogathattuk a múzeumokat, és utazhattunk a városi hajókon és autóbuszokon.

A Karácsonyt - mi magyarok - a Koh Chang Nemzeti Parkban töltöttük, ami bensőséges élmény volt még így a családtól távol is, egy hozzánk érkezett misszionárius mutatott be Igeliturgiát aznap este nekünk. A jamboree után pedig Chiang Mai városból kiindulva, szervezett földrajzi és kulturális célú túrát tettünk sokfelé.

Köszönettel tartozom Varga János Plébános Atyának, a Farkasréti Mindedszentek Plébániának s a Budaörsi Önkormányzatnak, hogy hozzájárultak anyagi segítségükkel útiköltségeimhez.

Szeretettel és örömmel várok minden kedves érdeklődőt 2003. március 13-án csütörtökön, este 18-órákor a Mindszenty József r.k. Általános Iskolába, hogy vetített képek - s egy kis meglepetés - kíséretében együtt barangoljunk Thaiföldön, az általam szerzett élmények alapján.

Külön szeretném meghívni a budaörsi cserkészcsapat vezetőit és tagjait erre az alkalomra, mely számukra is érdekes lehet.

Budaörs, 2003. február 18.

Homola Magdi

Legyen újra köztünk

– fohász Áprily Lajosért

Ó, költő

hiába írtad fájó lelked ritmusán
„Dacia dat tumulum...! Erdély adja a sírt”
sorsod másképpen rendeltetett
de hiszem, álmod felett
a visegrádi völgy huséggel orkodik!

Erdély azóta sirat:

a parajdi pisztrángos patak
vízivárad, a drága Küküllő
Galbina csillagfényvel szikrázó pásztortüzei
a havasok erot, méltóságot üzenő fenyvesei
Rapsonné várának „soktítkú” rengetege
Kolozsvár, Hója, s az enyedi csend!

Hiányod nemcsak Erdélynek fáj
e kis haza végvár-védoinek is fáj! -
„harangtisztán csendülő”
dallamaidat, szavaidat
orizzük elfojthatatlan szívhangjainkban!

Urunk, kérünk

tegyél csodát értünk
támaszd életre síri álmából
Áprily Lajost, a költőt
ha csak egy napra, egy percre is
mert jön, jön iszonyatos áradattal
hol kéken, hol pirosan - korunk hordaléka
s betör otthonainkba
lelkeinket, jövőnket pusztítva!

Urunk, kérünk

tegyél csodát értünk
támaszd életre síri álmából a költőt
ha csak egy napra, egy percre is
legyen újra köztünk példát adva
ahogyan "homlokát felszegve"
Szent Ferenc-i lelkülettel
pirosló vággyal a vártán
a kor dühével szembeszáll!

A költő szavai addig élnek és hatnak meghatározó élményként, eroként a világban, bennünk, amíg verseinek illata finom, leheletnyi „páraként üli meg” érzés- és gondolatvilágunkat. Lelkünk legmélyére hatol, alakítva, formálva életünket – így építkezünk és gazdagodunk általa...

Ez juthatott sokunknak az eszébe azon a tavaly decemberi estén a budaörsi Városi Klubban, ahol Áprily Lajos erdélyi költőre emlékeztünk. Hála a közreműködőknek,

Ferenczy Csongor és Kakuts Ágnes színművészeknek, Temesvári Zsuzsa amatőr előadóművészeknek, és Homola Zsuzsannának, a szoprán furulyán játszó, rendkívül tehetséges tizenéves diáklánynak. Az est egyben bizonyítéka volt annak az igazságnak – Szentgyörgyi Albert szavaival szabadon fogalmazva –, hogy lehet élni zene és költészet nélkül, és virág nélkül is, csak az a kérdés: érdemes-e?

Siklós Endre

Testvéreim, Ti hosök, halhatatlanok!

- a doni harcok élo tanúinak: vitéz Szende László nyugállományú ezredesnek, és Balikó Zoltán evangélikus, volt táborigaznagynak szeretettel

Testvéreim, Ti hosök, halhatatlanok!
kik gyilkos pergotuzben s fagyban meghaltatok
kik érezve a nincs tovább szorító, rideg valóságát
búcsúzóon még bajtársakat öleltetek
utolsó fohászként a hazáért egy könnycseppet
ejtettetek

a lélek útján a családnak, a kedvesnek üzentetek
és azután mindennek vége lett!...

azóta ég, fáj lelkünkben jeltelen doni sírokat
s felette sír, sikong-jajong az Emlékezet!

Mélyen ütött sebünk nem gyógyul

hát olyan nagy a "bunünk"

hogyan Kegyelmet már nem kapunk?

A fuldoklók reményével

még kérden kiálthatjuk:

"meddig még, Urunk?!" -

de csak hallgatunk!

Testvéreim, Ti már színrol színre láttok

kériünk Benneteket, küldjétek le hozzánk

az ég igazságosztó, lángoló pallosát

s keserűségünkben Értetek hulló-omló könnyeink

mint hatalmas, zúgó folyamát

egyszer majd előnti Európát!

Nemzetünk történelmében vannak olyan pillanatok, események, amelyek sötéten és véresen íródtak lelkünkbe. Vállalnunk kell őket, ha könnyesek, ha fájdalmasak is, mert azoknak a tragédiáknak hősai is voltak, akikről megfélemlkezni sohasem szabad! Napjaink magyarjai – tisztelet a sajnós kisszámú kivételnek – mégis mintha megfélemlkeznienek róluk, vagy csak alszanak? Akkor mielőbb fel kell ébreszteni alvó testvéreinket, nehogy örökre kitöröljék szabad szellemu világukból nemzeti öntudatukat!

Ami a Don mellett történt 1943 februárjában, azt sokan második Mohácsként emlegetik...

A szomorú eseményről többet megtudhatunk február 25-én este 7 órakor a budaörsi Városi Klubban, ahol hitelen emlékirások alapján, versek gazdag érzelmi töltésével „színesítve” felidézük a borzalmak heteit, napjait, óráit, a több mint kétszáz ezer magyar katona sorsát, szenvedését, sokuknak hosi halálát.

Fábián Gyula írónak, a Szabad Föld foszerkesztőjének a beköszöntő, emlékező szavai után az eloadóművészek (Izbéki Petronella, Kardos Barbara, Lakatos József), és a hegedűművész (Terpai Nikolett) segítségével lélekben majd elindulunk a 60 évvel ezelőtt történtek tragikus útján...

Filmkritika

Ámen?

Krisztusi feszületből náci horogkereszt - hirdetik a fővárosi hirdetőoszlopok a görög Costa-Gavras filmjét, közepén az öles betűs címmel: Ámen. A mu szerint a második világháború poklában egy SS-tiszt és egy jezsuita pap folytat magányos harcot a halálra szánt zsidók megmentéséért, ám küzdelmüket gátolja a náci vezérkar ébersége és különösen a XII. Pius vezette katolikus egyház nemtörődömsége és tétlensége, így két fohosunk a kudarcok és csalódások hatására, lelkiismeretétől hajtva a halálba menekül. A koncepció világos: a pápa és az egyház „bunrészes” a háborús borzalmakban a deportálások nyílt elítélésének elmaradása miatt, s már-már a náciikkal való cinkos összekacsintás vádjá is megfogalmazódik akkor, amikor a film végén - mintegy a nézők felé tett utolsó rendezői üzenetként - felszabadultan lapogatja egymás hátát a nemzetközi törvényszék ítélete elöl menekülő háborús bunós

náci katonatiszt és a számára menedéket és külföldi országba „egérutat” biztosító olasz püspök. Összeno, ami összetartozik! Ámen. – sugallja az alkotás. Ámen? Érdemes a filmbeli témát a történelmi tények tükrében megvizsgálni, annál is inkább, mert az elmúlt idoszakban szinte rendszeresen ismételtetett toposzá vált a második világháború pápájának, XII. Piusnak elítélése és bírálata a magát mértékadónak és függetlennek tartó értelmiség körében. Mindenekelőtt nem árt leszögezni, hogy a film az 1960-as évek elején bemutatott „A helytartó” c. dráma alapján készült, mely XII. Pius és a Vatikánt azzal vádolja, hogy - bár tudott a zsidók deportálásáról - nem emelte fel nyilvánosan a szavát a rémtettek ellen, s ennek okait a pápa németbarátságát, sőt az Egyház antisze mita hagyományát jelöli meg, nota bene azt sugallja, hogy az áldozatok millióinak vére az egyházfo lelkén szárad. A mu

és ezen állítások szerzője az a Rolf Hochhuth, aki korábban a náci SS tagjai közé tartozott... A drámán keresztül közvetített vádak termékeny talajra hullottak, a nemzetközi sajtóban sorra jelentek meg a XII. Pius bíráló írások és olyan lejáratókampány vette kezdetét, amely a mai napig tart. Ideje tehát, hogy számot vessünk a tényekkel: XII. Pius már bíborosként náciellenes volt: 1935-ös Lourdes-i beszédében a náciakat „sze rencsétlen plagizátornak” nevezte, akiket „elragadott a faj- és vércultusz babonája”, majd a Vatikánban tevékenyen részt vett annak az 1937-es pápai enciklikának (Mit brennender Sorge) kidolgozásában, mely Hitler rendszerét világosan és egyértelműen elítélte, nyilvánítva, hogy „Aki a fajt, a népet, vagy az államot, vagy az államformát, az államhatalom hordozóit vagy az emberi közösség egyéb alapértékeit kielméli földi értéksorrendjükből s mindennek, még a vallási értékeknek

is legfőbb zsinórmértékévé teszi, s bálványimádóan isteníti, az felforgatja és meghamisítja a dolgoknak Isten-től alkotott és megszabott rendjét.” Az 1939-ben pápává választott XII. Pius többször érte az a – filmben is gyakran megfogalmazott - vád, hogy miért nem emelte fel szavát nyilvánosan a zsidó deportálások ellen. Talán éppen azért, mert érezte azt az óriási felelősséget, mely az áldozatok érdekében ebben a helyzetben ránehezedett. Ha nyíltan fellép, véglegesen megpecsételődött volna a nácik által elhurcoltak sorsa, mint ahogy ez Hollandia 1940-es német lerohanásakor megtörtént, amikor a helyi püspöki kar erélyes tiltakozása miatt a megszállók bosszúból sokkal több embert hurcoltak haláltáborokba, mint amennyit eredetileg terveztek. A pápa így a kockázattal járó nyilvános fellépés helyett a földalatti tevékenységet és a konkrét segítséggel járó titkos, egész Európára kiterjedő mentoakciók szervezését választotta, így közvetve és közvetlenül 860 ezer zsidó életét mentette meg, s ezt a zsidó Jad Vashem Intézet feljegyzései is megerősítik. Erofeszítései ellenére XII. Pius nyomasztotta a kényszerű hallgatás: „Gyakran aggasztóan nehéz eldönteni, vajon a helyzet visszafogottságot és bölcs hallgatást követel-e, vagy inkább tiszta beszédet és erős cselekvést. Mindez sokkal keserűbben kínoz bennünket, mint azok a fenyegetések, amelyek békénkre és biztonságunkra nyomasztóan nehezed-

nek házunkban.” – írta 1944. március 3-án Frings kölni bíboros-érseknek. A pápa határozott életmento tevékenységével kivívta a náci Németország haragját és gyűlöletét („zsidó háborús bunósok szócsovének” tekintették), ám a háború után több ezer megmenekült zsidó szeretete áradt felé. 1955-ben tizennégy országból származó izraeli zenész Paul Kletzki vezényletével a pápa jelenlétében előadta Beethoven VII. szimfóniájának második tételét „elismerésük és hálájuk jeléül Oszentségének azért a nagyszabású humanitárius tettért, amelyet a második világháború alatt nagyszámú zsidó megmentése érdekében hajtott végre.” XII. Pius tevékenységének hatására Israel Zolli római forábbi tért át a katolikus hitre, Halevi Herzog, Izrael forabbija 1956-ban áldását küldte a pápának a zsidóság érdekében végzett cselekedeteiért, Golda Meir izraeli miniszterelnök „a béke nagy védelmezőjének” nevezte, olyan személynek, aki „felemelte szavát, hogy elítélje az üldözőket, és együtt érezzen az áldozatokkal”, David Dilan New York rabbija „nem zsidók közt igaznak” nevezte. A zsidóság kiállt XII. Pius mellett, így Hochhuth drámáját olyannyira sértőnek találta, hogy 1963-ban a Habima (az izraeli nemzeti színház) levette musoráról. Érdemes megjegyezni, hogy ezzel szinte egyidőben hazánkban kezdte játszani a darabot a Thália Színház egyértelműen a katolikus egyház lejáratása céljából. Az ember-

nek az az érzése, hogy most is ugyanez lehet a cél: egy a történelmi tények elferdítésére és preconcepcióra épülő film elkészítése, mely kétségkívül látványos elemekkel és gazdag művészi megoldások alkalmazásával tör jogtalanul pálcát és mond sommás ítéletet XII. Pius és a katolikus egyház felett, tág teret adva olyan - a két szélsőséges ideológia és a mai liberális közgondolkodás által eloszeretettel propagált - rossz és alapvetően hamis képzeteknek, amelyek az egyházat mint pocakos, fafejű, fényűző és érzéketlen papok gyülekezetének állítják be, élén a pápával, aki a római zsidók deportálása idején papagájaival foglalatkosodik télikertjében... Tuzzel játszik az, aki a tények meghamisításával és a valóság hamis színben való ábrázolásával tudatosan hangulatot kelt és gyűlöletet szít egy adott közösség ellen. Ez a film mondanivalójának lényegével, a nácizmus és kereszténység torz, morálisan és történetileg teljességgel elfogadhatatlan összemosásával mintha provokatív módon erre tenne kísérletet. Így számunkra nem maradhat más feladat, mint - az Egyház múltbéli vétkeinek és mulasztásainak ismeretében - alázatos határozottsággal és következetességgel álljunk ki azon krisztusi értékek mellett, amelyek XII. Pius pápát és munkatársait is áthatották a világégés poklában az üldözöttek megmentése érdekében.

Grósz András

A böjt

Az evés minden vágy osatyja. Amikor böjtölünk, eldöntöttük, hogy önfegyelmet gyakorlunk és minden más lehetséges kísértést is legyozunk. Amikor böjtölünk, természetfeletti erőre számíthatunk az Úrtól! A böjt csökkenti az „én” erejét, hogy a Szentlélek eroteljesebben munkálkodhasson bennünk.

A sátán nevet küszködéseinken és gúnyt az erofeszítéseinkből, de remeg, ha Isten leggyengébb szentjét is térdelve látja!

A böjttel egybekötött imádság egyik lényeges tényezője a bunbánat, a meg nem vallott bunök ugyanis gátolják fogják imádat.

A történelem legnagyobb forradalma az volna, ha a magukat Krisztuséinak valló keresztények ötven százaléka elkezdené Jézust követni.

Saját eronkból csak megosztott, középszerű, víziók nélküli és erotlen közösségeket tudunk létrehozni. Elérkezett az idő, hogy meglássuk, mit tud Isten végezni egyházában és azon keresztül.

Kovári László
(Bill Bright nyomán)

Ima az ébredésért

Mennyei Atyánk, trónod elé jövünk, megalázva magunkat, imádságban keressük arcod és elhagyjuk gonosz útjainkat.

Vétkezünk ellened, Urunk. Megszegtük egyértelmű parancsaidat. Nem szerettünk Téged teljes szívünkkel, lelkünkkel, elménkkel, eronkból. Nem szerettük felebarátainkat úgy, mint ahogy magunkat szeretjük.

Bocsáss meg nekünk, Istenünk! Gyógyítsd meg országunkat! Küldd el a bunbánat lelkét, hadd söpörjön át ezen a nemzeten! Lángoljon fel az ébredés tisztító tüze a szívünkben és a Te egyházadban! Terjedjen át minden közösségre, minden falura és városra országunkban és az egész világon!

Kérünk, hogy teremts tisztaságot bennünk! Égjenek ki a rossz gyümölcsöket termo rossz gyökerek az életünkben! Atyánk, kérünk, hogy istenfélő vezetőket és köztisztviselőket válasszanak meg minden szinten, a nem toled valókat pedig távolítsd el! Jöjjön el a Te országod, legyen meg a Te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is! Jézus nevében. Ámen

Egyházközségi ifjúsági tábor

2002. Jásd, Kelet-Bakony

Pénteken nem javult az idő, sőt egyre jobban rákezdett az eső. A reggeli bevásárló különítmény nagyobb fiúkkal most nem kocsival hanem gyalog ment be a faluba. Rendeznem kellett a számla egy részét az ABC-ben, így én is a csoporttal tartottam. Késői ébresztőre kértem meg Zsuzsa nénit, rossz időben hadd aludjanak a gyerekek. Tapasztaltuk, hogy az útviszonyok egyre rosszabbodnak. Hátizsákban hoztuk haza az ellátmányt. Boséges reggeli forró teával és kakaóval jelentősen javította a hangulatot. Varró szakkör, társasjáték, kártya jelentette az elfoglaltságot. Az esővédő ponyvák jól bírták az iramot, de az időszakos záporok, amelyek vastag sugárban ömlöttek, sorba kikezdték a két-háromszemélyes jurtaikat. Fokozatosan költöztettük át a gyerekeket a szárazon maradt sátrakba, estére már vagy öt-hat sátor állt átázva gazda nélkül, de mindenkinek biztos fedél volt a feje felett. Magam is kivonultam a parancsnoki sátramból, átadtam a helyemet Zsuzsa néninek, én meg Feri bácsihoz költöztem. A zivataros idők dacára a konyha kitünően üzemelt, forró tea, ennivaló, pótebéd, pótvacsora akadt. A napos ors a konyhás felnettekkel, Erzsi, Marica, Wendler Zsuzsa nénival, Feri bácsival folyamatosan tette a dolgát. Ha az eső engedte, a táborüzemet is igyekeztünk táplálni. Délutánra megérett bennem a gondolat, hogy a kocsikat kézi erővel kivisszük a rétről, mert ha az eső nem áll el, beszorulunk velük és gond lehet a hazamenetellel. Az öt kocsiból háromnak a tulajdonosa egyetértett, és nagyszabású mentoexpedíció kezdődött. Eloszor is kitalálták a fiúk, hogy nem a nagy emelkedőn húzzuk fel a kocsikat a fő járaton, hanem elkerülünk a vízmu felé. Ez az út jóval hosszabb, de nem olyan meredek az emelkedő. Elomunkálatokat kellett végezni. Cserje és bokorirtás egy szakaszon, vízlevezető árkok ásása, nagy pocsolók betemetése. Vagy harminc fős társulat foglalkozott eme munkálatokkal, majd elkezdtek kihozni a kocsikat. Eloszor Ungvári Laci Zsigulija került sorra. A hegymászó kötél két ágába vagy húszan belekapaszkodtunk, és félórás erőködések után a kocsik fent voltak a magasponton, ahonnan már csak óvatosan le kellett eresztetni. Megszereztük a kello gyakorlatot, az Opel és Attila Kangóját már rövidebb idő alatt kijuttattuk. A Zsigulit meg az Opel betoltuk-kísértük a faluba és a futór szélén leparkoltuk. A népes seregnek soron kívüli jégkrémet vettünk az ABC-ben. Rendkívül mocskosan és sárosan néztünk ki, de ennek dacára nagy barátságfogadtak bennünket.

Az eső elmosta a péntekre tervezett nagy zárótúrát. Így a szombati gyereknapot kirándulással nyitottuk meg. Az eső elállt, a nap kisütött, az idő azonban hűvös maradt, a felnőtt vezérkar egységesen lefújta a strandnapot. Helyette üdítő sétát ajánlottam nyomatékosan az állománynak, amelyet enyhe morgás fogadott, de tíz óra felé már a bakonyánai szurdok felso útján meneteltünk.

Bakonyánán becsöngettem a plébániára, és megkértem a plébános atyát, meséljen nekünk a településről és a templomról. Negyven-ötven év közötti volt az atya, jól értvén és beszélvén a gyerekek nyelvén. A húszperces eloadásban kirajzolódott előttünk a település története és egy mai falusi plébánia összes gyakorlati gondja. Az atya gondozza a környező települések katolikus közösségeit, a plébániához három nagyobb és két kisebb település tartozik. Képeslapokat kaptunk a templomról és az oltárról, a

plébánián a nánai egyházközség történetéről szóló kis füzetből is kaptunk néhányat. Áldás után elbúcsúztunk és elindultunk kituzott célunk, Nagyesztergár község felé. Az volt azonban megírva a csillagokban, hogy Nagyesztergár helyett Felsőperpusztára érkeztünk, ez némi pályamódosítást jelentett. Marci a túravezető röviden értékelte a bakonyi turistajelzések minőségét, ezen a napon nem kaptak jó osztályzatot. A korrekció ellenére vidáman érkeztünk vissza Bakonyánára, ahol a biliárral is felszerelt kis kávéházban a gyerekek behajtották rajtam a gyereknapi fagyaltot és jégkrémet. Két ütemben és csoportban ballagtunk haza, és igen jó ebédet fogyasztottunk. Tekintettel arra, hogy az egészségügyi hatóságokkal szóváltásba keveredtünk, az eloirányzott brassói aprópecsenye helyett készáruból főzött húsfélélet került az asztalra, de ez is elfogyott teljes egészében.

Zsófi a megfelelő csatornákon keresztül értesült arról, hogy a tési cukrászdába friss sütemények érkeznek, továbbá harcedzett fiaink kiderítették, hogy Csiki Zsolt ténylegesen Tésen van és vár bennünket a cukrászda környékén. Eldöntött tény volt, hogy a mise és a vasárnapi ebéd után felsétálunk Téstre és a friss cukrászsüteményeket leellenorizzuk. Ezt köríteni fogjuk egy helyi számháborúval, és este otthon nagy táborüzemet rakunk búcsúzóul. Közben Varga Ákos és Nagy Karcsi a jádsi templom előtt rendbehozták a világháborús emlékmű kis parkját. A mise ismét a templomban volt, mert a Szentkutat a teljesen felázott utak miatt nem lehetett gépkocsival megközelíteni. Csepp híján megint elkéstünk a miséről, de ezt nagyszámú áldozóval kiegyenlítettük. A táborban főzött utolsó ebédet igen hamar eltüntettük. Rövid pihenő után elindultunk a jól ismert úton a fennsík felé. A felnőtt hölgyeket kocsik hozta fel körbe a kövesúton. Néhány órára egy fore csökkent le a tábor orsége, de Gergo akinek fájt a lába, nem ijed meg az árnyékától, huségesen felügyelte az elhagyott táborát. Estére a csapat meg is hozta neki a sütemény fejadagját. A faluban Zsolt várt bennünket. A cukrászdában varázslatos gyorsasággal fogyasztottuk el a süteményeket, és egy pohár üdítő után kettéosztottam a csapatot a számháborúhoz. Az egyiknek a katolikus, a másiknak az evangélikus templom környékét kellett védenie. Zászló most nem volt, időre játszottunk és az a csapat lesz a győztes, akikből többen maradnak életben. Nem indult rosszul az ütközet, de az evangélikus templom körüli kertekből a tulajdonosok kiebrúdták csapatainkat. Ez átmeneti zavart okozott, de újra fellángolt a küzdelem. A nagyobbak kissé szabálytalanul hamarabb leolvasatták magukat és visszavonultak kávézni. Sétáltam alá a falu utcáin, ellenorizva és buzdítva a harcosokat. Határ időre lefújtam az akciót. Az evangélikus blokk győzött. Ez után egy csoport megnézte a kovácsmuhelyi kis múzeumot, meg a szélmalmost. A többiek becsodultak a falu legnagyobb nyilvános helyiségébe, ahol biliárd és csocsó is volt. Bajnokságok zajlottak, működött a zenegép, igen nagy mennyiségű üdítő és jégkrém fogyott. Eljött az idő, indulni kellett. Utoljára jöttünk át az erdőn a fennsíkről hazafelé. Nem túlzok ha azt állítom, a gyerekek zöme becsukott szemmel is hazatalált volna. A forrás, a római fürdő szurdoka, az emelkedő ahol nadrágféken közlekedtek kisebb fiaink, a vízmu dombja, a régi vízimalom

mind-mind jóbarátokká lettek. Otthon voltunk a réten és az erdőn a szó legszorosabb értelmében.

Az esti eligazításnál megköszöntem felnőtt segítőimnek a munkát, amirol keveset írtam, de ami nélkül nincs tábor. Feri bácsi, Marica és Wendler Zsuzsa néni tábori szolgálatért járó keresztjét megerősítettem a nemzeti szalaggal, Zsuzsa és Erzszi néninek átadtam a kiemelkedő tábori szolgálatért járó zöld keresztet. A rendjelet a tizedik táborba alapítottuk, az utolsó két példánnyal a gyerekek közül Bálintot és Marcit tüntettem ki. A Boldog Asszony anyánk eléneklésével ért véget az este hivatalos része, majd körülültük a tábor tüzet, beszélgettünk, kicsit énekelünk, felelevenítettük az átélteket, és pár szót a jövőről is ejtettünk. Egy órákor visszavonultam aludni, de a tuznál még maradtak jó néhányan.

A befetjező sorok előtt két jellemző dolgot megemlítek. Rengeteg pocok volt a tábor területén, egy időben fejpenzt tuztunk ki rá, mert bementek a raktársátorba is. A Farkasok és korabeli barátai voltak a legeredményesebb pocokvadászok. A másik egy kicsit komolyabb. Idén a tinédzser korosztály egyes tagjai az átlagosnál nagyobb érdeklődést tanúsítottak egymás irányába, egyszer-egyszer adminisztratív módon bele kellett avatkozni a dolgokba. Rendjén való, hogy a fiúk futnak a lányok után, és a mai korban viszont is, de bizonyos határokat be kell tartani. Ezt a felek tudomásul is vették, elég nyomatékosan és érthetően magyaráztam el.

A következő történet a Fiorettiből, „Szent Ferenc virágoskertje” című gyujteményből való, amely Szent Ferenc életútjának epizódjait írja le.

TIZEDIK FEJEZET

Valamikor Szent Ferenc a Porciunkuláról nevezett kolostorban együtt lakott Marignanói fráter Masszeusszal, ki jámbor életu, okos férfiú volt, s Istenről oly áhítattal tudott beszélni, hogy Szent Ferenc ezért igen-igen szerette. Egy napon Szent Ferenc az erdőből, hol imádságát végezte, éppen hazafelé tartott, midon - hogy alázatosságát kipróbálja - eléje toppant Fráter Masszeusz, s szinte szemrehányóan mondta: Mért éppen téged? Mért éppen téged? Mért éppen téged? Szent Ferenc így felelt: Igazában mi az, amit ezzel mondani akarsz?

Azt akarom mondani, válaszolta Fráter Masszeusz, hogy miért éppen téged követ az egész világ, mintha csak mindenki téged kívánna látni, hallani, s neked akarna engedelmessé válni? Hiszen te nem vagy szép ember, számbavehető tanultságod sincsen, nemesi származással sem dicsekedhetsz, honnan van hát mégis, hogy az egész világ utánad bomlik?

Ahogy ezt Szent Ferenc meghallotta, lelke nagyon megvidámodott, tekintetét az égre emelte, és sokáig csak állott Istenen csüggo elmével. Magához térve, letérdelt, áldotta Istent, s hálát adott neki. Azután Fráter Masszeuszhoz fordulva nagy fölindulással mondta: Szeretnéd tudni, hogy miért éppen engem követ az egész világ? Ennek oka a fölséges Isten szemében rejlik, mely mindenütt meglátja a jókat és gonoszokat. Ez a szentséges szem a bunósok között sehol sem látott hitványabb, fogyatékosabb, galádabb bunóst nálam. Az isteni Gondviselés sem talált a földkerekségen a szándékában lévő csoda-dolog véghezvitelére nálam nyomorultabb teremtetést. Azért választott ki tehát engem, hogy velem szegényítse meg a világ nemességét, büszkeségét, erősségét, szépségét és bölcsességét, s így nyilvánvalóvá tegye, hogy minden jó tole származik, nem pedig a teremtménytől, s hogy színe előtt senki se dicsekedhet, de aki dicsekszik, dicsekedjék az Úrban, akié minden tisztelet és dicsőség örökkön-örökké.

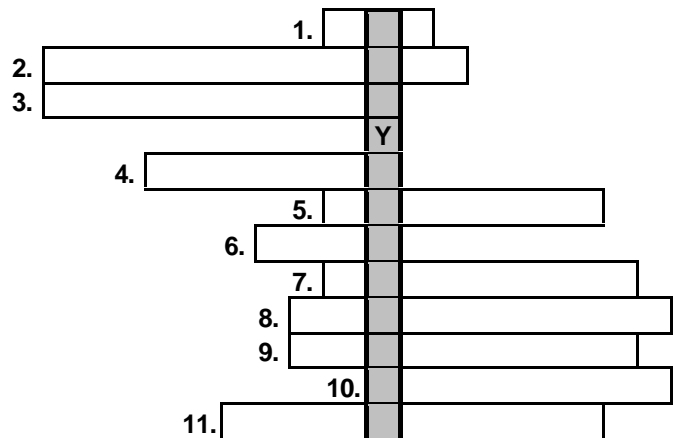
Hétfőn reggel 7-kor az ébreszto és a reggeli után nekiálltunk tábor bontani. Bár a felnőtt ifjúság egy része már visszavonult, mert hétfőn munkába kellett menniök, a munkálatok időben és rendben zajlottak. Akinek adóssága volt, szemetet kellett szednie. Mire megérkezett a teherautó és megpakoltuk, meg voltam elégedve a körletrenddel. Az utolsó zászlólevonásnál még egy rövid eligazítást tartottam. A gyerekek minden felnőttnek aláírt emléklapot adtak, magam egy fa kereplot kaptam ajándékba, - ha elromlana a sípom - mondták. Maricának mint foszákácsnak egy kis koszorút fontak a lányok. Az orsők egymás után hagyták el a táborhelyet. Utolsónak maradtam, kezemben a kereplevel. Még egyszer körülnéztem, majd hosszú léptekkel utolértem a csapatot. Otthonunk volt ez a rét tizenegy napig. Nem szívesen hagytam el.

A faluban a vendégloben meleg ebédet fogyasztottunk, amit már korábban megrendeltünk. Cigánypecsenyét kaptunk nagy adag körettel és savanyúval, üdítővel. Jó hangulatban telt a bűcsüebéd. Elpusztíthatatlan jókedv, a fiatalság ereje jellemezte az utolsó órákat is. Három órára kiállt a különbusz a fotérre. Az autók a beosztott személyzettel sorban hazaindultak. Megtöltöttük a buszt és irány Várpalota vasútállomás. Befutott a szombathelyi gyors. Felszálltunk, a két szombathelyi lány akiknek később volt vonatuk, integetett utánunk, aztán elindult a vonat hazafelé. A vonaton feltették nekem a gyerekek a szokásos kérdést: Hova megyünk jövőre?

(Vége)

Masszeusz testvért ez a hévvel eloadott szerény felelet szerfölött meghatotta, mert azon keresztül Szent Ferenc alázatának gyökerét egész teljességében látta.

EU-keresztrejtvény

1. Ezen "szerveződés" tagországaiiban az Európai Unió közös valutája a hivatalos pénznem.
2. Az EU külügyi fomezbizottja, az ún. Mr.Európa.
3. Az Európai Parlament székhelye.
4. Ez az EU „himnusza”.
5. Az Európai Bizottság székhelye.
6. Ezzel fizetnek a legtöbb EU-országban.
7. Itt található az EU közös pénzintézete.
8. Ennyi képviselője lesz Magyarországnak az Európai Parlamentben.
9. Ennyi csillag van az EU zászlóján.
10. Ezen a napon fogunk szavazni az EU-csatlakozásáról.
11. Ez az ország lesz az EU soros elnöke, amikor Magyarország aláírja a csatlakozási szerződést.

B.É.

Lelkitükör nagybőjtre, felhott kereszténynek

A megszokott tízparancsolati megfontolásokon túl, egy másik megköze lítésben is nagyon mélyen gondolkodhatunk lelki atmoszféránkról, milyen lelkület van bennünk.

A nyolc boldogság megfogalmazta jézusi boldogsággal mennyire tudsz azonosulni?

El tudod fogadni: boldogok a lelki szegények

a szelídek
az irgalmasok,
a szomorkodók,
a tiszták
a békesség teremtok
az igazságkeresek...

ezzel a lelkülettel világítasz magad körül vagy nem?

Ezzel az ízzel vagyok-e só? A jót és nemeset tartósító környezetem számára?

Hogy gondolkodol a Mennyei Atyáról?

O rejtekben is lát - a szándékot is.
jótetteidet is,
irgalmas is,
gondoskodó is.

Számodra ilyen a Mennyei Atya?
És Jézus? Barátod-e? Oszintén feltárod magad elotte?

Táplálod-e általa az isteni életet?
Szívesen élsze a Szentségekkel?

Gondolkodj ezekről is nagybőjtben - jó ez a tükör is!

„Ez a kincsünk cserépedényben van.”

Református, evangélikus, görög és római katolikus hívek nagy számban gyultek össze templomunkban január 20-án, hogy részt vegyenek a budaörsi Ökumenikus Imahét megnyitó istentiszteletén. Plébános atya bevezető szavai után, az igeliturgia keretében Endreffy Géza evangélikus lelkész beszélt a Szent Pál apostol korintusiakhoz írt levelében megjelenő szimbólumról, a törekény cserépedényről, mely esendo emberi mivoltunkra ugyanúgy emlékeztet, mint Krisztusnak az emberi gyöngeségben kifejezodo erejére. Isten nélküli mindannyian gyengék és kiszolgáltatottak vagyunk, s igen nagy kincs az, amit a "cserépedénybe" rejtve orzünk. Ügyelnünk kell tehát arra, hogy megannyi nehézség közepette se aludjon ki Isten iránti feltétlen bizalmunk.

Az ima végén együtt örülhettünk a hírek, hogy hamarosan megkezdodik a budaörsi evangélikus templom építése. Adja Isten, hogy mihamarabb valóra váljék az elképzelés!

Grósz András

Vendégünk volt Salamon László

Január 22-én a Mindszenty József Római Katolikus Általános Iskolában az EU-csatlakozásról tartott előadást dr. Salamon László jogász, országgyűlési képviselő. Az áprilisi népszavazáshoz közeledvén Orbán Viktorhoz hasonlóan ő is elmondta, összességében úgy látja, hogy a mérleg, ha kicsit is, de az igen felé billen. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy a nem képviselőit is meg tudja érteni... A csatlakozás hátrányai közt megemlíttette az Unióban megfigyelhető „véleményterort”, az ország viszonylagos elmaradottságát, és a Nyugat eltérő történelméből adódó értetlenségét a státustörvénnyel kapcsolatban. A kimaradás hátrányai közt beszélt róla, hogy egy esetleges „nem” esetén megszűnnének az eddigi export- és tárgyalási elonyeink, amiket az EU társult országaként élveztünk: egy lánnyal sem járhatunk akármeddig... Elmondta, hogy a politikai integrációval erősödik az érdekérvényesítő képességünk, és hogy az EU szabályozása meglepo módon inkább védettséget jelent a globalizáció káros hatásaival, például az akciófilmekkel szemben. Az EU-n belül jelentéktelenné válnak a trianoni határok is. És a világ egyik jövőbeni legfejlettebb gazdasági pólusához tartozni sem hátrány. Szó esett a keresztény értékeknek az EU Alkotmányába foglalásáról; a tervezet sorsa egyelőre bizonytalan, bár az Unió számos keresztény jelképet használ (így pl. a zászló 12 csillagja a Jelenések Könyvére utal).

Nekünk az egyetemen azt tanítják, hogy az együttműködés, az integráció hosszú távon mindenkinek meghozza gyümölcsét (a verseny pedig ésszerűsít). De vajon megvalósítható-e ez az európai kultúrkörben jelentos rombolás nélkül?

Nobilis Benedek

Könyvjelzo

A közelmúltban két figyelemre méltó könyv jelent meg a Helytörténeti Múzeum, a NKÖ (Német Kisebbségi Önkormányzat) és a városi önkormányzat közreműködésével. A kiadványokban több Budaörsről szóló tanulmány olvasható.

Schmidt Mátyás Építem a hidat c. cikkgyűjteményében olvashatunk egyházköztségünk múltjáról is. A templom 250 évéről, az úrnapi és templomi énekekről, a budaörsi Szilassy kehelyről. A kiadvány szerkesztoje Kovács József László múzeumigazgató. A kétnyelvű kiadvány fordításában közreműködött Schweighoffer Krisztina.

A szülőföld nem enged c. könyvben a budaörsiek máriacelli zárandoklatáról olvas hatunk történeti adatokat a középkortól napjainkig. Az utóbbi tanulmánygyűjtemény Kovács József László válogatott helytörténeti, irodalomtörténeti írásait gyujti össze. A kiadvány a szerzo 70. születésnapjára jelent meg, többek között a budaörsi Német Kisebbségi Önkormányzat támogatásával.

Mindkét könyv a Helytörténeti Gyűjteményben és a Glória Könyvesboltban kapható.

P.T.

A Szt. Vince Óvoda és a Mindszenty József Római Katolikus Általános Iskola köszönetét fejezi ki az elmúlt évben (2001) felajánlott 1%-okért, a Karizma Alapítvány javára. Ez 700 ezer forint volt, amit felszerelésre és taneszközre fordítottunk. Kérjük Önöket, hogy a 2002-es adóév második 1%-ának felajánlásával támogassák óvodánkat és iskolánkat! Az alapítvány neve és adószáma: **Karizma Budaörsi Római Katolikus Nevelés- Oktatási Alapítvány, 18681505-1-13.**

***

A Caritas Alapítvány Budaörs vezetősege kéri a híveket, hogy személyi jövedelemadójuk 1 %-át ajánlják fel az Alapítvány céljaira. Az alapítvány adószáma: **19180210-1-13.** A személyi jövedelemadó másik 1 %-át egyházak támogatására lehet felajánlani. A **Magyar Katolikus Egyház** technikai száma: **00 11.**

A Budaörsi Római Katolikus Egyházközség tervezett programja

2003. I. félév

Dátum	Program	Szervezo
03. 11.	Bíró László püspök atya eloadása	Varga Erika
03. 13.	XX. Cserkész Világtalálkozó Thaiföldön - eloadás	Homola Magdi
03. 17.	Juhász Judit: Batthyányi László élete	Varga Erika
03. 19.	Dr. Semjén Zsolt: „A keresztény ember feladata a közéletben”	Ifj. Kálóczy Imre
03. 22.	Ifjúsági lelki nap Földes Ferenc Sch. P.	Nobilisné Lauf Judit, Michelbergerné Kaiser Szilvia
03. 22. 20h	Sztrilich család tanúságtétele	Michelberger Mátyás Kolping
03. 29.	Házaspáros találkozó	Varga Erika
03. 29. 9h	Ifjúsági lelki nap Fr. Ocsovai Gábor Grácián OFM.	Borlay Endre
04. 06.	Ifjúsági találkozó Bp-i Aréna	Borlay Endre
04. 10.- 12.	Egyházközségi lelkigyakorlat Kóczán Árpád	Plébános atya
04. 12.	Tavaszi kirándulás	Lévay Erno
04. 21.	Örömút	Ifj. Kálóczy Imre
04. 21.	Locsolóbál	Ifj. Kálóczy Imre
04. 22.	Böjte Csaba ferences testvér eloadása A dévai árvaházról	Siklós Endre
04. 26.	Betegek szentségének kiszolgáltatása	Borsos Marika
04. 26. 20h	Házaspáros találkozó	Varga Erik a
05. 18.	Festmény kiállítás	Siklós Endre
05. 24.	Nagymarosi ifjúsági találkozó	Borlay Endre
06. 01.	Egyházközségi Juniális	Hugauf Árpád
06. 7.-9.	Csíksomlyói zarándoklat	Szaniszló Ferenc
06. 22.	Úrnapi körmenet	
Minden hó 1. és 4. Vas.	Gitáros mise 9 ⁰⁰	Hugauf Árpád, Somogyi Tibor